

پودمان ۲

نصب و راهاندازی سیستم‌های حفاظتی

نیاز به حفاظت از ابتدایی ترین خواسته‌های بشر اولیه بوده است و با اینکه حفاظت اقسام و انواع متنوعی دارد اما حفاظت از جان و مال همواره مهم‌ترین نیاز در زندگی امروزی بشر، لمس شده است. به همین دلیل سیستم‌های حفاظتی متنوعی به کمک بشر امروزی آمده‌اند تا بتوانند علاوه بر نظارت و کنترل، حفاظت از جان و مال را نیز بر عهده گیرند. سیستم‌های اعلام سرقت (که خود انواع مختلفی دارند) و سیستم‌های اعلام حریق از جمله این سیستم‌های حفاظتی است. فناوری‌های امروزی قابلیت‌های منحصر به فردی برای این سیستم‌ها به ارمغان آورده است تا جایی که ساختمان هوشمند بدون این سیستم‌ها غیرقابل تصور است. بنابراین انتظار می‌رود، هنرجوی امروزی با این سیستم‌ها آشنا شود و در جهت طراحی، نصب و بهینه‌سازی آنها گام بردارد.

- سیستم‌های اعلام سرقت چند نوع‌اند؟
- چگونه می‌توان حرکت و ارتعاشات فیزیکی را به سیگنال الکتریکی تبدیل نمود؟
- سیستم‌های اعلام سرقت جدید چه امکاناتی دارند؟
- جهت بهینه‌سازی عملکرد سیستم در هنگام تشخیص سارق، چگونه می‌توان فاصله دید سارقین را به سرعت کاهش داد و مانع از وقوع سرقت شد؟

اهداف این شایستگی عبارت‌اند از:

- ۱ نصب و راهاندازی سیستم اعلام سرقت؛
- ۲ عیب‌یابی و رفع عیب سیستم اعلام سرقت؛
- ۳ طراحی سیستم اعلام سرقت.

استاندارد عملکرد

پس از اتمام واحد یادگیری و کسب شایستگی، هنرجویان می‌توانند سیستم اعلام سرقت اماکن را طراحی و راهاندازی و کنترل نمایند.

معرفی سیستم اعلام سرقت اماکن

سیستم اعلام سرقت در چه مکان هایی و با چه اهدافی نصب می شوند؟ انواع آن را می شناسید؟

آیا می دانید

پخش فیلم

تاریخچه سیستم های اعلام سرقت اماکن

سیستم اعلام سرقت اماكن یا همان دزدگیر اماكن، یکی از انواع سیستم های اعلام سرقت است. این سیستم جهت جلوگیری از سرقت اماكن یا اعلام سرقت های مسلحane کاربرد دارد و علاوه بر عملکرد حفاظتی، عملکرد نظارتی یا حتی پیشگیرانه نیز دارد.

بحث کنید

الف) کاربرد عملکرد حفاظتی، نظارتی و پیشگیرانه سیستم اعلام سرقت را نام ببرید.

ب) کدام یک از مداراتی که در سال های قبل خوانده اید، قابلیت اتصال به این سیستم را دارند؟
مزیت این همگام سازی چیست؟

فعالیت

با توجه به فیلم مشاهده شده، تفاوت انواع سیستم های اعلام سرقت را نام ببرید.

اجزای سیستم اعلام سرقت

معرفی اجزای سیستم اعلام سرقت

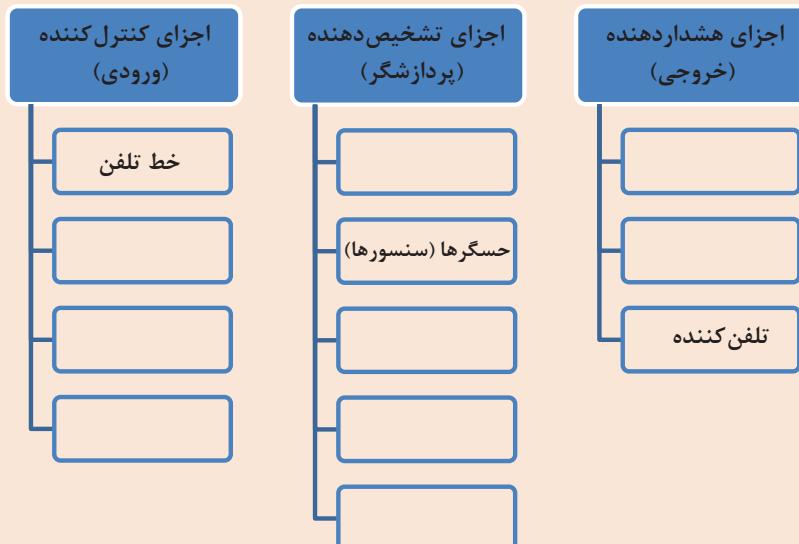
پخش فیلم ۲

فعالیت
کلاسی ۱

جدول زیر اجزای سیستم اعلام سرقت را نشان می‌دهد، با توجه به فیلمی که مشاهده نمودید، آن را کامل کنید.

۱- دستگاه مرکزی (Control Panel Box)

دستگاه مرکزی یا مرکزکنترل، ضمن دریافت و پردازش سیگنال‌های ارسال شده از تجهیزات مختلف، وظیفه اعلام آلام‌ها و ارسال پیام‌ها را نیز برعهده دارد. ورودی تندیه ۲۲۰ ولت توسط یکسوسازی به ۱۲ ولت تبدیل می‌شود و تجهیزات مختلف با این ولتاژ کار می‌کنند. هر کدام از سیستم‌های اعلام سرقت، پنل مختص به خود آن سیستم را دارد. در این واحد تلاش می‌شود پرکاربردترین دستگاه آموزش داده شود.

سیستم‌های موجود در بازار ایران تا چند سال پیش در اختیار برندهای خارجی بود. این سیستم‌ها که بعضاً بسیار بی‌کیفیت بودند، مشکلات بسیاری را (از جمله خطاهای فراوان، ناهمانگی با زیرساخت‌های موجود کشور) در پی داشت. به همت مهندسان توانمند کشور، این فناوری بومی‌گردیده است و در چند سال اخیر شاهد سیستم‌های اعلام سرقت ایرانی با کیفیت مطلوب و منطبق با فناوری‌های روز جهان هستیم.

آیا می‌دانید

معرفی پنل مرکزی سیستم اعلام سرقت

پخش فیلم ۳

باتوجه به فیلمی که مشاهده نمودید، ابتدا کاتالوگ پنل مرکزی موجود در کارگاه خود را مطالعه کنید. سپس نقشه اتصالات ورودی و خروجی پنل را رسم و امکانات موجود در پنل را یادداشت نمایید.

فعالیت
کارگاهی ۱

جهت افزایش اطلاعات خود درمورد پنل مرکزی به کتاب همراه هنرجو مراجعه نمایید.

۲- آشکارساز یا حسگر (Detector)

حسگرهایی هستند که حرکت یا تغییرات محیطی را تشخیص می‌دهند تا در زمان نیاز، این تغییرات را به پنل مرکزی ارسال کنند و اعلام سرقت صورت گیرد. امروزه حسگرهای مختلفی را می‌توان به سیستم متصل نمود که مهم‌ترین آنها آشکارساز حرکت یا اصطلاحاً چشمی است.

آنها کوچک، ارزان و با توان مصرفی پایین بوده و برقراری ارتباط با آنها نیز آسان می‌باشد. چشمی بعد از پنل مرکزی مهم‌ترین بخش سیستم اعلام سرقت است. اساس عملکرد مرسوم‌ترین نوع چشمی، با چشمی راه پله شباهت زیادی دارد. یعنی با حضور شخص در محیط، چشمی فعال شده ولی در

اینجا به جای روشن شدن لامپ، خروجی سیگنال به پنل مرکزی ارسال می‌شود. آشکارسازهای خاصی نیز وجود دارند که در ادامه با آنها آشنا می‌شوید.

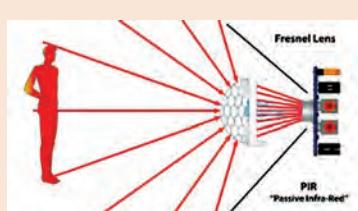

معرفی چشمی سیستم اعلام سرقت

پخش فیلم ۴

Passive InfraRed (PIR) Detects body heat (infrared energy). Passive infrared sensors are the most widely used motion in home security systems. When your system is armed, your motion sensors are activated. Once the sensor warms up, it can detect heat and movement in the surrounding areas, creating a protective «grid».

ترجمه
کنید ۱

پژوهش
کنیدا

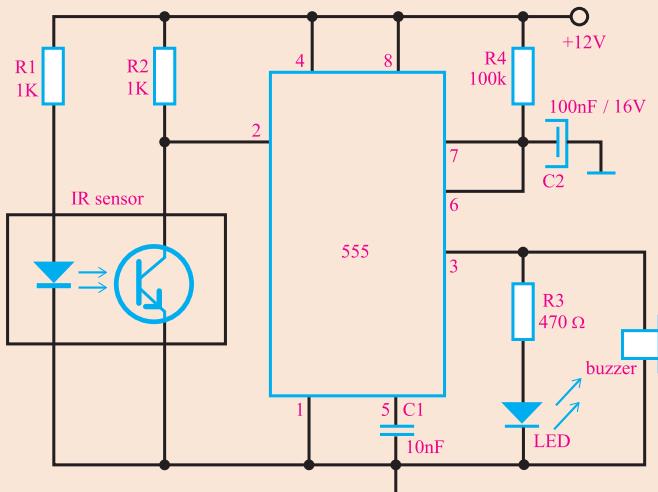

در تصویر صفحه قبل اگر بخواهیم شبکه حفاظتی مطمئن تری ایجاد کنیم چه حسگری (از حسگرهایی که سال های قبل فرآگرفته اید) پیشنهاد می کنید؟ تحقیق کنید چشمی های جدید از چه فناوری بهره برده اند؟ این چشمی ها چه کاربردهایی دارند؟ نتایج را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

فعالیت
کارگاهی ۲

مدار زیر را ببندید و با کمک هنرآموز خود آن را تست نمایید. چگونه می توان از این مدار در سیستم اعلام سرقت بهره برد؟

پخش فیلم ۵

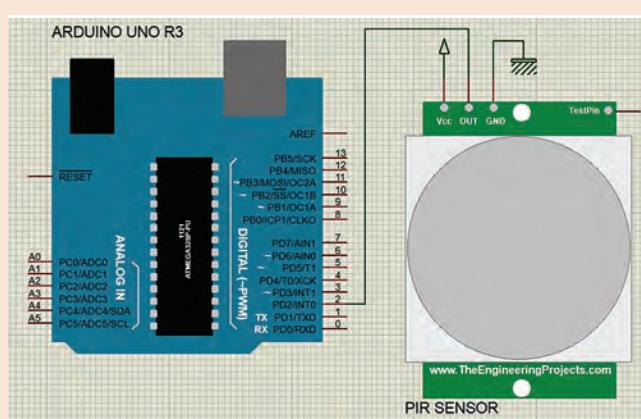
معرفی و راه اندازی مژول PIR

پروژه ۱

مدار زیر را ببندید و با کمک هنرآموز خود آن را تست نمایید.

چشمی های سیستم اعلام سرقت از المان تشخیص حرکت PIR برخوردارند. چشمی ها دارای سه بخش اند: بخش تغذیه که نیاز به ولتاژ ۱۲ ولت (با رعایت پلاریته) دارد و به ترمینال AUX پنل متصل می شود. خروجی آن رله ای است که در حالت طبیعی (نرمال) یک کلید بسته است و در صورت تحریک PIR (حرکت غیرمجاز توسط سارق) باز شده و توسط سیگنال ارسال شده به پنل، اعلام خطر می نماید. بخش سوم محافظت چشمی در برابر بازشدن احتمالی در آن است که به بخش «TAMPER» معروف است.

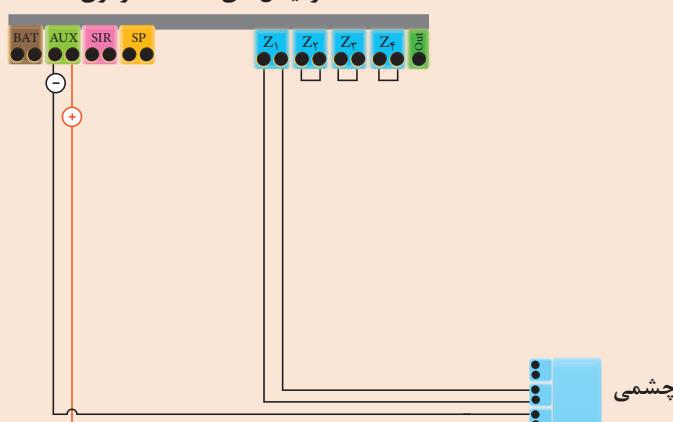

فعالیت
کارگاهی ۳

چشمی موجود در کارگاه را طبق نقشه به پنل مرکزی متصل نمایید.

ترمینال های دستگاه مرکزی

الف) جدول زیر را تکمیل کنید:

وضعیت LED چشمی	مقاومت دوسر ترمینال آلام (ALARM)	ولتاژ
		وصل
		قطع

- ب) از جدول فوق چه نتیجه ای می گیرید?
ج) چرا ترمینال های دیگر را باید اتصال کوتاه نمود?

فکر کنید

باتوجه به توضیحاتی که درمورد عملکرد چشمی اعلام سرقت ارائه شد و با توجه به فعالیت کارگاهی ۳، اگر بخواهیم تعداد بیشتری چشمی را در یک مدار قرار دهیم باید آنها را چگونه بیندیم؟ سری یا موازی؟ چرا؟

چشمی‌ها از نظر نحوه اتصال به پنل، به دو صورت باسیم و بی‌سیم ساخته می‌شوند و از نظر کاربرد، انواع مختلفی دارند که مهم‌ترین آنها چشمی وزنی و چشمی خطی است (که نتایج «پژوهش کنید۱» آنها را در برگرفت). دقت شود که انتخاب نوع چشمی به عوامل متعددی بستگی دارد، از جمله: کاربرد چشمی، میدان تحت پوشش چشمی (بعد تحت پوشش) و ارتفاع نصب. این انتخاب صرفاً توسط مطالعه کاتالوگ چشمی‌ها به دست می‌آید.

کاتالوگ چشمی قرارگرفته به صورت QR-CODE را مطالعه کنید. مشخصات فنی‌ای که در کاتالوگ آمده است، یادداشت کنید، سپس نتایج را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

فعالیت ۲

جهت افزایش اطلاعات خود در مورد چشمی به کتاب همراه هنرجو مراجعه نمایید.

۳- هشداردهنده یا آژیر (ALARM)

«آژیر» در سیستم اعلام سرقت به منزله اعلام کننده شنبیداری یا دیداری است و خطر را اعلام می‌کند. آژیر اصلی‌ترین عامل ترساندن سارق و خبر نمودن مردم از نفوذ احتمالی سارق است و باید در مکانی نصب شود که صدای آن برای همسایه‌ها و عابرین به خوبی قابل شنیدن و تشخیص باشد. آژیرها در دو نوع بلندگوی خارجی (SIREN) و هشداردهنده داخلی (SPEAKER) در بازار عرضه می‌شوند.

معرفی انواع آژیر سیستم اعلام سرقت

پخش فیلم ۶

باتوجه به فیلمی که مشاهده نمودید، تفاوت انواع هشداردهنده‌ها را در سیستم اعلام سرقت بیان کنید.

فعالیت ۲
کلاسی

تصویر	نام قطعه	مقاومت قطعه	محل نصب	دلیل استفاده	شدت صدا

بودمان دوم: نصب و راه اندازی سیستم های حفاظتی

تصویر	نام قطعه	مقاآمت قطعه	محل نصب	دلیل استفاده	شدت صدا
					
					

به مدار فعالیت کارگاهی ۳ یک عدد بلندگو و یک عدد سیرن متصل نمایید. به کمک هنرآموز خود نقشه فعالیت قبلی را کامل کنید و مدار را تست نمایید. با توجه به کاتالوگ پنل مرکزی، حداکثر چند آژیر را می توانید به مدار اضافه کنید؟ نوع اتصال آنها سری باید باشد یا موازی؟

فعالیت
کارگاهی ۴

گفتگی است جهت محافظت بلندگوی خارجی از قطع شدن توسط سارق و همچنین جهت محافظت از آن در برابر نفوذ آب به داخل بلندگو، آن را درون یک قاب فلزی (Cover) قرار می دهند. که می تواند به حفاظت تمپر مجهز باشد.

۴- ریموت کنترل (Remote)

کنترل پنل ها، معمولاً با ریموت یا کد (رمز)، فعال یا غیرفعال می شوند. اصطلاحاً به فعال شدن سیستم، مسلح شدن دستگاه گفته می شود. مسلح شدن دستگاه در ابتدای به وجود آمدن سیستم اعلام سرقت؛ به صورت تأخیری و دستی بود که این موضوع مشکلاتی را در بر داشت. اما امروزه مسلح یا غیرمسلح نمودن دستگاه توسط ریموت ها یا رمزهای قابل برنامه ریزی انجام می شود. حتی ریموت ها در سیستم های امروزی کاربردهای متنوعی همچون باز و بسته نمودن درب یا لامپ را نیز بر عهده دارند.

شناساندن (اضافه نمودن) ریموت به سیستم اعلام سرقت

پخش فیلم ۷

با توجه به فیلم مشاهده شده، یک ریموت به سیستم قلی اضافه نمایید و سیستم را مجدداً تست نمایید.

فعالیت
کارگاهی ۵

أنواع سيمكشي سيسitem اعلام سرقت

قبل از آموزش روش‌های سیمکشی سیستم اعلام سرقت بهتر است با چند مفهوم در این سیستم آشنا شویم:
۱- زون: در فرهنگ لغت، زون به بخش و قسمت ترجمه شده است. در سیستم‌های حفاظتی نیز تقریباً همین معنا کاربرد دارد. جهت تشخیص منطقه اعلام خطر شده، قسمت‌های مختلف ساختمان باید تقسیم شوند، تا بتوان آن خطر را سریع‌تر شناسایی کرد. به عبارت دیگر، به هر کدام از این منطقه‌بندی‌ها «زون» گفته می‌شود. معمولاً یک سیستم اعلام سرقت دارای چهار زون است و به هر زون می‌توان چندین چشمی را به صورت سری متصل نمود (فکر کنید - صفحه ۳۴).

۲- زون ۲۴ ساعته: معمولاً یکی از زون‌های پنل مرکزی، دائمی و به اصطلاح ۲۴ ساعته استفاده می‌شود تا نواحی یا قطعاتی که نیاز به مسلح بودن همیشگی و دائمی دارند به این زون متصل شوند.

بحث کنید

چه تجهیزاتی نیاز به متصل شدن به زون ۲۴ ساعته دارند؟ چرا؟

۳- پارتیشن‌بندی: علاوه بر زون‌بندی می‌توان برای سیستم‌های اعلام سرقت امروزی چند بخش یا زون را یک پارتیشن تعریف نمود تا بتوان این بخش‌ها را از نواحی دیگر تفکیک نمود؛ مثلاً راه‌پله یا پارکینگ را می‌توان یک پارتیشن و بخش‌های دیگر را پارتیشن جدا درنظر گرفت.

فعالیت
کلاسی ۳

پارتیشن‌بندی در سیستم اعلام سرقت چه مزایایی دارد؟

سیستم اعلام سرقت سیمی، توسط کابل زوجی (مخابراتی) سیمکشی می‌شود. چشمی‌ها نیز به دو روش دو زوج یا سه زوج سیمکشی می‌شوند. بلندگوی خارجی نیز بیشتر دو زوج سیمکشی می‌شود. روش سیمکشی دو زوج را قبل از گرفته‌اید. در روش سه زوج از یک زوج سیم، جهت حفاظت در چشمی یا قاب بلندگوی خارجی استفاده می‌شود.

فعالیت
کارگاهی ۶

الف) به مدار فعالیت کارگاهی ۴ دو عدد چشمی به زون ۱ و یک عدد چشمی به زون دو متصل نمایید. همچنین شستی تمپر چشمی‌ها و تمپر بلندگو را به زون ۲۴ ساعته پنل متصل نمایید. به کمک هنرآموز خود مدار را تست نمایید.

ب) نقشه فعالیت قبلی را کامل کنید.

ج) ضمن مطالعه کاتالوگ پنل مرکزی موجود، بیان کنید آن پنل قابلیت پارتیشن‌بندی را دارد یا خیر؟ در صورت مثبت بودن پاسخ، زون دو را به عنوان یک پارتیشن مجزا تعریف نمایید.

تجهیزات جانبی سیستم اعلام سرقت

یک سیستم ساده اعلام سرقت با تجهیزاتی که تا به حال آنها را فرا گرفته اید کار می کند. اما با توجه به نیازهای هر پروژه می توان تجهیزات دیگری را به سیستم اضافه کرد که مهم ترین آنها عبارت اند از:

۱- باتری پشتیبان (Backup Battery)

تمام سیستم های حفاظتی و نظارتی در تمام مدت کار کردن احتیاج به تغذیه دارند. هرگاه، به هر علت برق شهری وجود نداشته باشد (خاموشی شبکه شهری، تعمیرات یا حتی خراب کاری سارقین) باید یک تغذیه پشتیبان (که می تواند UPS یا باتری شارژ پذیر باشد)، وظیفه بهره برداری دائمی از سیستم را بر عهده گیرد. باتری پشتیبان به ترمینال های BAT پنل متصل می شود.

باتری بی کیفیت هیچگاه نمی تواند تضمین کننده عملکرد بی وقفه سیستم حفاظتی همچون اعلام سرقت باشد!

توجه کنید

فعالیت
کارگاهی ۷

الف) به مدار **فعالیت کارگاهی ۶** باتری موجود در کارگاه را متصل نمایید. به کمک هنرآموز خود مدار را مجدداً با وجود برق شهری و بدون برق شهر تست نمایید.

ب) نقشه فعالیت قبلی را کامل کنید.

ج) اطلاعات ثبت شده باتری موجود را مطالعه کنید، و سپس نکات مهم آن را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

۲- تلفن کننده (Dialer)

یکی از مهم ترین بخش های ارتباطی بین کاربر و سیستم اعلام سرقت «تلفن کننده» است. بیشتر پنل های امروزی بر روی بُرد خود، تلفن کننده دارند و ورودی آن می تواند خط تلفن ثابت یا سیم کارت باشد. استفاده از پنل با تلفن کننده راحت است. اما برای اضافه نمودن تلفن کننده به پنل، باید سیم کشی اضافه تری اعمال نمود. به این صورت که به جز ورودی (خط تلفن یا سیم کارت)، جهت تغذیه تلفن کننده دو سیم از باتری گرفته می شود، و برای کنترل تلفن کننده؛ دو سیم به پنل متصل می شود. تحریک کننده آن نیز به صورت تحریک + یا - به بلندگوی داخلی متصل می شود.

فکر کنید

به نظر شما تلفن کننده ای که قابلیت اتصال به خط ثابت دارد امن تر است یا به سیم کارت؟ چرا؟
بهترین عملکرد تلفن کننده در چه شرایطی برقرار می شود؟

بخش فیلم ۸

نحوه اتصال تلفن کننده به سیستم اعلام سرقت

فعالیت
کارگاهی ۸

- الف) با مطالعه کاتالوگ پنل مرکزی، بیان کنید پنلی که در اختیار دارید، تلفن‌کننده دارد یا خیر؟ در صورت مثبت بودن پاسخ، امکان اتصال به سیم‌کارت دارد یا به تلفن ثابت؟
ب) به مدار **فعالیت کارگاهی ۷** یک خط تلفن یا سیم‌کارت متصل نمایید. به کمک هنرآموز خود مدار را مجدداً تست نمایید.
ج) نقشه فعالیت قبلی را کامل کنید.

آیا می‌دانید

ماژول SIM900A یکی از معروف‌ترین ماژول‌های GSM/GPRS می‌باشد. با به کارگیری این ماژول می‌توان عملیات برقراری تماس، ارسال و دریافت پیامک، دسترسی به اینترنت و ارسال فکس را انجام داد، که قابلیت‌های مهمی را می‌تواند به پروژه اضافه کند. پروژه‌های کنترل از راه دور، هوشمندسازی منازل، سیستم‌های دزدگیر و... از جمله کاربردهای این ماژول می‌باشد.

راهاندازی ماژول SIM900

پخش فیلم ۹

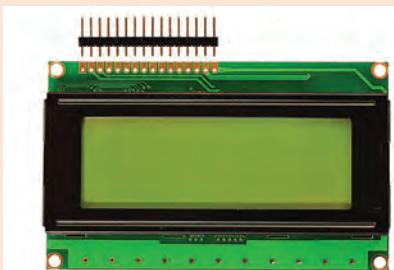

ج) جهت افزایش اطلاعات خود در مورد تلفن‌کننده به کتاب همراه هنرجو مراجعه نمایید.

۳- صفحه کلید (KeyPad)

جهت برقراری ارتباط و برنامه‌ریزی و انجام تنظیمات از صفحه کلید استفاده می‌شود. نمایشگرهای (LCD)‌ها سیستم‌های اعلام سرقت امروزی دارای صفحه کلید می‌باشند ولی در گذشته این وسیله یک قطعه جانبی سیستم‌های اعلام سرقت بود.

آیا می‌دانید

نمایشگرهای کاراکتری نقش بسیار مهمی در ایجاد ارتباط بین انسان و دنیای ماشین‌ها ایفا می‌کنند. نمایش اطلاعات در بسیاری از پروژه‌ها و دستگاه‌ها برای کاربر لازم است. داشتن قابلیت‌های بیشتر نمایش، ابعاد مختلف و برنامه‌ریزی آسان، باعث شده تا LCD‌ها نسبت به روش‌های دیگر بیشتر مورد توجه قرار بگیرند.

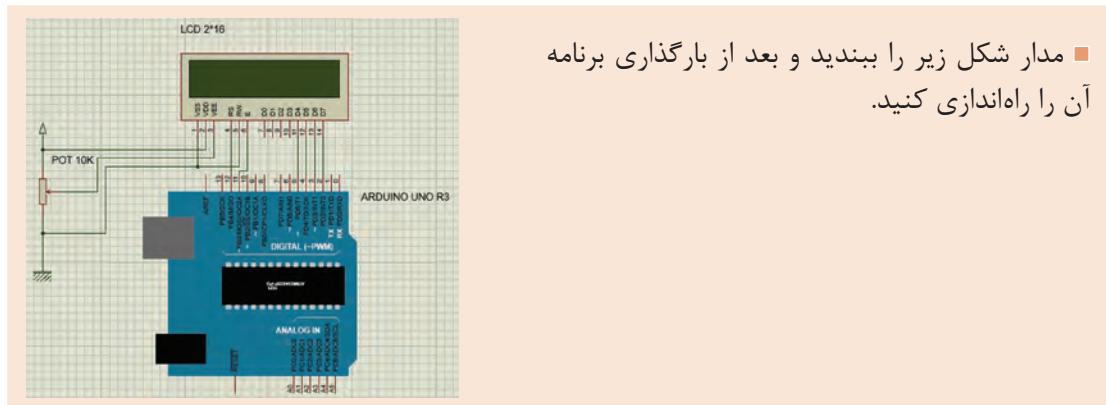

راهاندازی نمایشگر کاراکتری (LCD)

پخش فیلم ۱۰

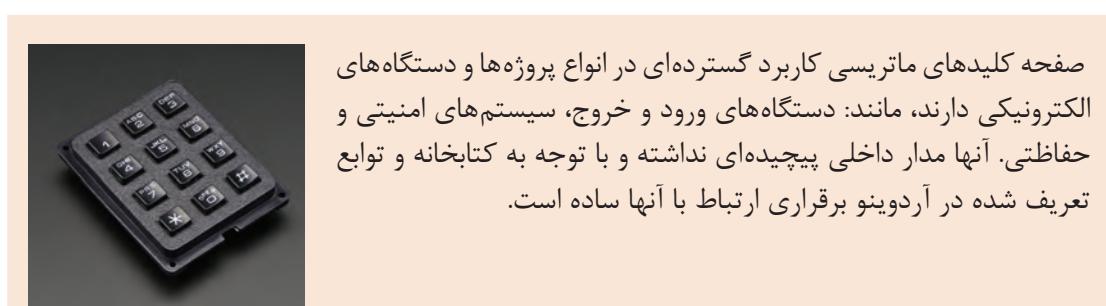
بودمان دوم: نصب و راه اندازی سیستم های حفاظتی

پروژه ۲

مدار شکل زیر را بیندید و بعد از بارگذاری برنامه آن را راه اندازی کنید.

آیا می دانید

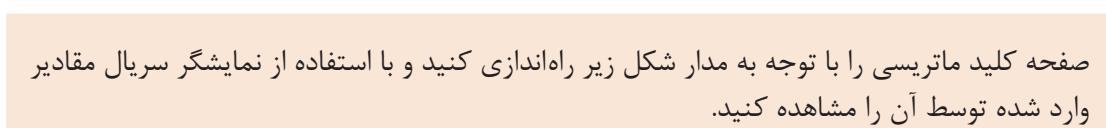
صفحه کلیدهای ماتریسی کاربرد گسترده‌ای در انواع پروژه‌ها و دستگاه‌های الکترونیکی دارند، مانند: دستگاه‌های ورود و خروج، سیستم‌های امنیتی و حفاظتی. آنها مدار داخلی پیچیده‌ای نداشته و با توجه به کتابخانه و توابع تعریف شده در آردوینو برقراری ارتباط با آنها ساده است.

پخش فیلم ۱۱

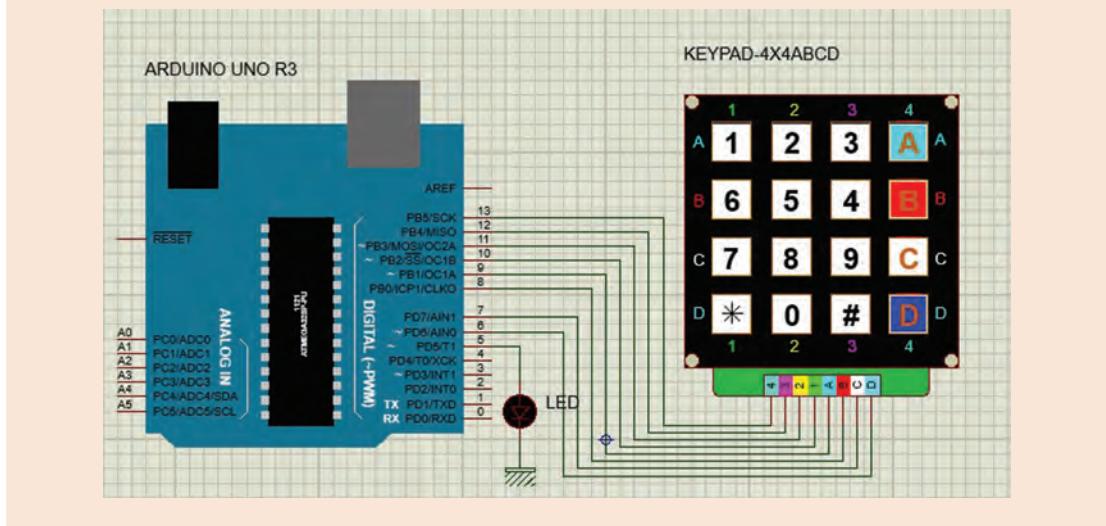
راه اندازی صفحه کلید ماتریسی (Keypad)

پروژه ۳

صفحه کلید ماتریسی را با توجه به مدار شکل زیر راه اندازی کنید و با استفاده از نمایشگر سریال مقادیر وارد شده توسط آن را مشاهده کنید.

۴- پدال:

در شرایط خطر لازم است اعلام سرقت شود، مثلاً هنگام سرقت از فروشگاه یا بانک باید یک زون تحریک شود تا اعلام سرقت شود که این کار توسط کلید یا پدال انجام می‌گیرد. پدال باید به زون ۲۴ ساعته متصل شود تا در هر لحظه امکان تحریک شدن فراهم گردد.

فعالیت
کارگاهی ۹

- الف) به مدار فعالیت کارگاهی ۸ یک پدال (به زون ۲۴ ساعته) متصل نمایید. به کمک هنرآموز خود مدار را مجدداً تست کنید.
- ب) به نظر شما اگر چند پدال داشتیم، اتصال آنها را باید سری یا موازی انجام می‌دادیم؟ در صورت وجود امکانات، تست و نتیجه را بیان کنید.

۵- آشکارسازهای خاص

همان طور که در بخش آشکارسازها با مرسمومترین نوع آشکارساز سرقت آشنا شدید، به این نکته نیز توجه کنیم که سیستم‌های امروزی قابلیت اضافه نمودن آشکارسازهای خاص را دارند. حسگر دود، مگنت در، حسگر لرزشی یا تخریبی و حسگر خطی از مهم‌ترین این آشکارسازهای خاص هست.

بخش فیلم ۱۲

انواع آشکارسازهای خاص سیستم اعلام سرقت

فعالیت
کلاسی ۴

جدول زیر انواع حسگرها را معرفی می‌کند، با توجه به فیلمی که مشاهده نمودید، آن را کامل کنید.

جهت افزایش اطلاعات خود در مورد این آشکارسازها به کتاب همراه هنرجو مراجعه نمایید.

انواع سیستم های اعلام سرقت

سیستم های اعلام سرقتی که تا به حال فرا گرفته اید (هر چند قابلیت های مختلفی دارند)، سیستم های ساده ای هستند. اما با پیشرفت فناوری ها سیستم های جدیدتری پا به عرصه حوزه حفاظتی گذاشته اند که می توان آنها را نیز در خانه های هوشمند به کار برد. همان طور که در فعالیت ۱ با انواع سیستم ها آشنا شدیم، سیستم های اعلام سرقت از نظر سیم کشی به دو دسته باسیم و بی سیم و از نظر مکانیزم عملکرد به دو دسته ساده و پیچیده دسته بندی می شوند.

۱- سیستم های ساده

این سیستم ها با تمام ویژگی های مناسب (از جمله داشتن قیمت مناسب یا ساده بودن برای نصاب و کاربران) دارای معایبی نیز هستند. یکی از قابلیت هایی که تا به حال به آن نپرداختیم، کنترل تجهیزات مختلف توسط رله خروجی است (که بروی برد پنل مرکزی وجود دارد).

فکر کنید

سیستم اعلام سرقت علاوه بر هشدار دهنده ای، چه وسائلی را در چه زمان هایی می تواند کنترل کند؟

فعالیت

کارگاهی ۱۰

الف) به مدار فعالیت کارگاهی ۹ یک لامپ یا مصرف کننده ای دیگر متصل نمایید. به کمک هنرآموز خود مدار را مجدداً تست نمایید. (تست شامل کنترل توسط سیستم و ریموت است).
ب) نقشه فعالیت قبلی را کامل کنید.

فعالیت

کارگاهی ۱۱

همچنین در سیستم های ساده می توان یک زون تعريف نمود که اصطلاحاً به آن زون «دینگ دانگ» می گویند. توسط مگنت در یا چشمی و متصل نمودن آن به زون مربوطه می توان ورودی درهای فروشگاه ها یا پارکینگ ها را کنترل نمود، به گونه ای که به محض ورود یک شخص، دستگاه آن ورود را به صورت یک صدای مخصوص اعلام می دارد.

در مدار فعالیت کارگاهی ۷ زون دینگ دانگ را تعريف نمایید. به کمک هنرآموز خود مدار را مجدداً تست کنید.

فعالیت

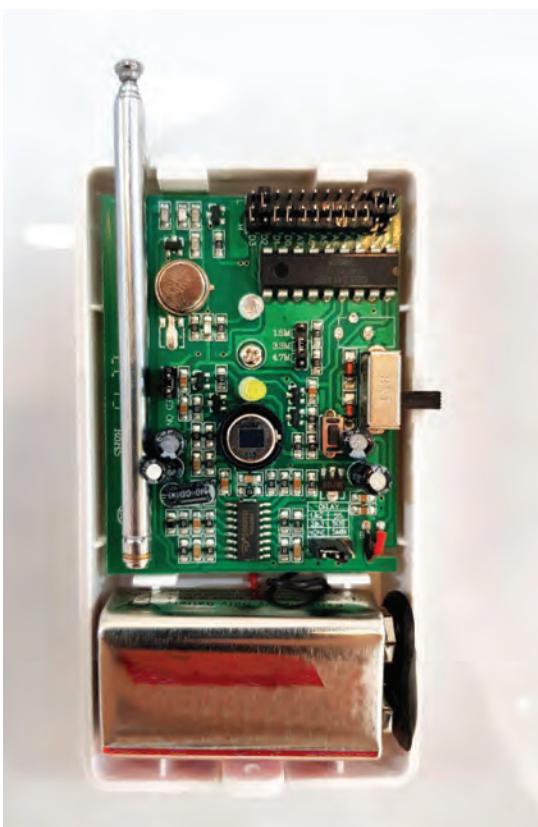
کارگاهی ۱۲

سیستم های ساده امروزی (علاوه بر تمام امکانات اعلام شده قبلی) قابلیت کنترل توسط گوشی های هوشمند با نصب نرم افزار مربوطه را دارند. در این صورت می توان، آنها را به نوعی هوشمند نمود.

در صورت وجود نرم افزار پنلی که در اختیار دارید، به کمک هنرآموز خود نرم افزار را بروی گوشی خود نصب کنید و تمام امکانات آن را پس از بررسی، مجدداً بروی فعالیت های قبل تست نمایید.

۲- سیستم‌های پیچیده (هوشمند):
سیم‌کشی بیشتر سیستم‌های پیچیده و هوشمند، تحت شبکه انجام می‌شود و همین موضوع برای دیجیتال‌کردن سیستم دلیل مناسبی است. مهم‌ترین مزیت آنها تعریف تعداد زون بدون محدودیت، تعریف زون‌ها و اجزای سیستم توسط کدهای اختصاصی، امکان گزارش‌گیری و کنترل سیستم تحت وب و از همه مهم‌تر متصل نمودن سیستم به پنل مرکزی خانه هوشمند است.

۳- سیستم‌های بی‌سیم:
در بعضی مواقع که سیم‌کشی روکار، به دلیل مشکلات اجرا یا درخواست مشتری امکان ندارد، از سیستم‌های بی‌سیم استفاده می‌شود. دو فرکانس ۳۱۵ و ۴۳۳ مگاهرتز رایج‌ترین باندهای فرکانسی مورد استفاده در چنین سیستم‌هایی است. برندهای معتبری سیستم‌های باکیفیت بی‌سیمی را تولید و به بازار عرضه نموده‌اند، اما متأسفانه سیستم‌های بی‌کیفیتی وارد بازار ایران شده‌اند و همین موضوع، موجب مشکلات عدیدهای از جمله آلام کاذب یا عملکرد ضعیف حسگرها شده است. به همین دلیل از این سیستم‌ها زیاد استقبال نشده است.

البته سیستم‌های سیمی امروزی دارای یک زون با قابلیت تعریف تجهیزات بی‌سیم را دارند و این خود دلیل دیگری برای استقبال نکردن از سیستم‌های بی‌سیم است. چشمی و تجهیزات دیگر در این سیستم‌ها توسط باتری کار می‌کنند، که نمونه‌ای از این چشمی‌ها را در تصویر رویه رو مشاهده می‌کنید.

فکر کنید

مشکلات تجهیزات بی‌سیم در سیستم اعلام سرقت چیست؟

شناساندن تجهیزات بی سیم به پنل در هر برنده تفاوت هایی جزئی دارد. بنابراین بهتر است در تعریف این تجهیزات به پنل به کاتالوگ سازنده هر برند توجه شود.

توجه کنید

پخش فیلم ۱۳

نحوه کددھی تجهیزات بی سیم سیستم اعلام سرقت

در صورت وجود تجهیزات بی سیم در کارگاه، به کمک فیلمی که دیدید و با راهنمایی هنرآموز، تجهیزات بی سیم را بر روی زون ۱ دستگاه تنظیم و تعریف نموده و سیستم را مجددًا تست نمایید.

فعالیت
کارگاهی ۱۳

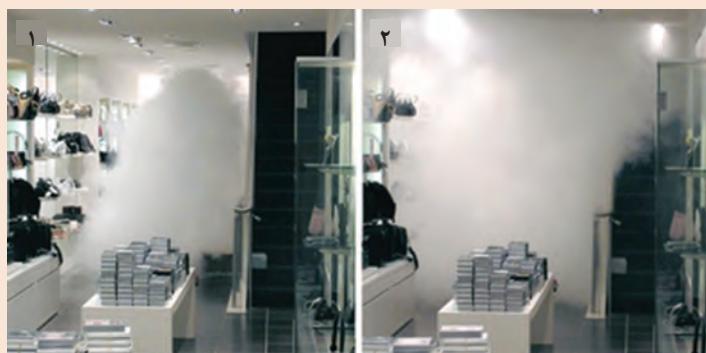

پروژه ۴

هدف: طراحی سیستم اعلام سرقت توسط برد آردوینو

در این پروژه از مژویلهای PIR، Keypad SIM900 LCD کاراکتری و برد آردوینو استفاده شده است.
■ در ابتدا شماره تلفن مورد نظر توسط کیبرد به آردوینو معرفی شده و در حافظه آن ذخیره می شود.
■ سپس در صورتی که مژوال PIR حرکتی را تشخیص دهد، بلافاصله پیامکی به معنای اعلام هشدار برای شماره معرفی شده ارسال می گردد.

پژوهش
کنید ۲

به نظر شما آیا می توان بعد از تشخیص سرقت توسط سیستم، از فرار کردن سارق جلوگیری کرد؟ برای این کار به چه سیستمی نیاز است؟ در مورد عملکرد این گونه سیستم ها و نحوه اتصال آن به سیستم اعلام سرقت تحقیق کنید.

ارزشیابی شایستگی سیستم اعلام سرقت اماکن

شرح کار:

- مطالعه کاتالوگ پنل و چشمی و تجهیزات مربوطه سیستم
- سیم کشی دو زوج و سه زوج سیستم
- تست، آزمایش و گزارش گیری از سیستم

استاندارد عملکرد:

سیم کشی اصولی و با رعایت فواصل و رعایت زوابای قابل دید چشمی با مطالعه کاتالوگ

شاخص‌ها:

- مطالعه کاتالوگ و شناخت پارامترهای مهم نصب تجهیزات
- رعایت نحوه سیم‌بندی چشمی‌ها و تجهیزات دیگر
- برنامه‌ریزی دقیق زون‌ها با توجه به خواست هنرآموز

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: ۱ کارگاه و میز استاندارد ۲ نور یکنواخت با شدت ۴۰۰ لوکس؛ ۳ تهویه استاندارد و دمای $20^{\circ}\pm 3^{\circ}$ ؛ ۴ وسایل ایمنی استاندارد

ابزار و تجهیزات: ابزار و وسایل موردنیاز استاندارد - تجهیزات مورد نیاز سیستم اعلام سرقت - کابل دو زوج یا سه زوج

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	سیم کشی پنل و تجهیزات دیگر	۲	
۲	شناساندن ریموت به سیستم	۲	
۳	تعريف زون ۲۴ ساعته و تنظیمات دیگر	۱	
۴	صحت عملکرد سیستم	۲	
شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش:			
۱ رعایت قواعد و اصول در مراحل کار و کار تیمی ۲ رعایت دقت و نظم (ویژگی شخصیتی) ۳ مستندسازی			
میانگین نمرات* :			

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ است.

آیا می دانید

واحد یادگیری ۳

شاپیستگی نصب و راهاندازی سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

■ آتش(حریق) چه فوایدی و چه مضراتی دارد؟

■ چگونه می توان حریق را ردیابی، اعلام و خاموش نمود؟

■ سیستم های اعلام حریق چند نوع اند؟

■ چگونه می توان عملکرد سیستم را در هنگام حریق بهینه کرد؟

اهداف این شاپیستگی عبارت اند از:

۱ طراحی، نصب و راهاندازی سیستم اعلام حریق آدرس پذیر؛

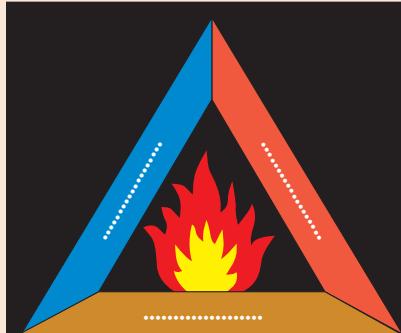
۲ عیب یابی و رفع عیب سیستم اعلام حریق؛

۳ طراحی سیستم اعلام حریق.

استاندارد عملکرد

پس از اتمام واحد یادگیری و کسب شاپیستگی، هنرجویان می توانند سیستم اعلام حریق آدرس پذیر را طراحی و راهاندازی و کنترل نمایند.

معرفی سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

به نظر شما عناصر مؤثر در ایجاد آتش‌سوزی و حریق چیست؟ در این باره ضمن بحث با یکدیگر، سه ضلع شکل رویه‌رو را کامل کنید.

فکر کنید

تاریخچه سیستم‌های اعلام حریق

پخش فیلم ۱

A fire alarm system has a number of devices working together to detect and warn people through visual and audio appliances when **smoke**, **fire**, **carbon monoxide** or other emergencies are present.

ترجمه کنید

امروزه در ساختمان‌ها و اماکن مسکونی و صنعتی از سیستم‌های اعلام حریق به طور گسترده استفاده می‌شود تا خسارت‌های ناشی از حریق را به حداقل برسانند و همچنین برای اطلاع دادن به ساکنین ساختمان، در موقع بروز حریق، از این سیستم‌ها استفاده می‌شود تا در حد امکان از تلفات جانی جلوگیری شود. به طور کلی سیستم‌های اعلام حریق در سه نوع متعارف (Conventional)، آدرس پذیر (Addressable) و بی‌سیم (Wireless) ساخته شده‌اند. در این واحد به بررسی سیستم اعلام حریق آدرس پذیر می‌پردازیم. هر سه نوع سیستم اعلام حریق ذکر شده از نظر عملکرد به دو دسته زیر تقسیم می‌شوند که عبارت‌اند از:

دستی

● تشخیص حریق در این گونه سیستم‌های اعلام حریق فقط به انسان سپرده شده است و در مکان‌هایی که انسان حضور ندارد، کاربردی ندارند.

اتوماتیک

● وابستگی به افراد ندارد و به صورت خودکار عملکردهایی مثل به صدا درآوردن آژیر خطر یا تماس با آتش نشانی محلی توسط این سیستم‌های اتوماتیک صورت می‌پذیرد.

سیستم‌های متعارف،
آدرس پذیر

بودمان دوم: نصب و راه اندازی سیستم های حفاظتی

بحث کنید

باتوجه به شناختن از انواع عملکرد سیستم های اعلام حریق (دستی و اتوماتیک)، مزایا و معایب هر یک از این سیستم ها را به بحث بگذارید.

فعالیت
کلاسی ۱

مزایا و معایب سیستم های متعارف و آدرس پذیر در جدول زیر آورده شده است. به کمک هنرآموز خود، آن را کامل کنید.

سیستم آدرس پذیر		سیستم متعارف	
معایب	مزایا	معایب	مزایا
.....	امکان پایش هوشمند اجزا	نبود امکان پایش سیستم	سادگی سیستم
نیاز به آموزش کارکنان	.....	.....	.....
.....	.....	حدودیت طول آشکارسازی	.....
.....	امکان غیرفعال نمودن اجزا در موقع تعمیرات	.....	.....
هزینه اولیه بالا	.....	.....	هزینه اولیه پایین

پژوهش
کنید ۱

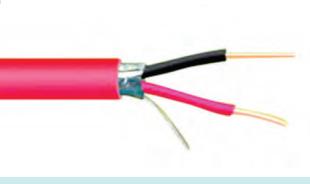
سیم کشی سیستم اعلام حریق متعارف چگونه است؟ چرا و به چه دلایلی این سیستم در حال منسخ شدن است؟

فعالیت
کلاسی ۲

با همیاری هنرآموز خود، جدول زیر را، که اجزای سیستم اعلام حریق (صرف نظر از نوع متعارف یا آدرس پذیر) را مشخص می کند، تکمیل نمایید.

وظیفه (عملکرد)	نام قطعه	تصویر قطعه
وظیفه پردازش مرکزی و پایش و کنترل سیستم را بر عهده دارد. در هنگام وقوع حریق و یا خطا در سامانه	کنترل پنل اعلام حریق (FACP)	
آتش با .....، .....، نور..... یا ..... همراه است. وظیفه این قطعه تشخیص این موارد است.	(Detector)	

نام قطعه	تصویر قطعه	وظیفه(عملکرد)
..... (Call Point)		
..... (Cable)		
ایجاد هشدار .....(آژیر) و فلasher در زمان ایجاد خطر را بر عهده دارند. این تجهیزات ..... سیستم اعلام حریق می باشند.	..... (Sounder) ..... (Flasher)	

معرفی تجهیزات اعلام حریق آدرس پذیر

۱- کنترل پنل اعلام حریق (Fire Alarm Control Panel)

با استفاده از پروتکل های ارتباطی (پردازش هایی که بین اجزا صورت می پذیرد)، اطلاعات وضعیت هر یک از تجهیزات اعلام حریق تجزیه و تحلیل می شود و در هنگام وقوع حریق یا خطا در سامانه، محل دقیق آلام و خطا مشخص می گردد.

کنترل پنل (FACP) سیستم آدرس پذیر کاملاً متفاوت از سیستم متعارف عمل می کند. به گونه ای که در این سیستم، تکنیک ^۱Multiplex اجازه می دهد هر دتکتور مستقلًا اطلاعات را به پنل کنترل ارسال نماید. در هر

۱- تسهیم کننده

زمان دتکتورها مشخصات شناسایی آدرس خود را به پنل کنترل ارسال می نمایند و علاوه بر آن از طرف تابلو هم یکسری اطلاعات به دتکتور ارسال می شود. این کار باعث می شود که همیشه پنل مراقب باشد که کدام تجهیز، خروجی غیرعادی (غیر مشابه) ارسال می کند. پیغام های عادی همیشه بر روی صفحه نمایش (LCD) نوشته می شود.

Addressable panels are usually more advanced than their **conventional** counterparts, with greater information capacity and control flexibility. Addressable fire alarm panels were introduced by many manufacturers during the microcontroller boom in the mid 1980.

ترجمه
کنید

معرفی FACP سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

پخش فیلم ۲

کاتالوگ کنترل پنل را که به صورت QR-CODE قرار گرفته است مطالعه کنید. مشخصات فنی مندرج در کاتالوگ را یادداشت کنید. سپس نتایج را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

فعالیت ۱

۲- شستی اعلام حریق (Manual Call Point)

این شستی برای راه اندازی خودکار سیستم اعلام حریق در زمان مشاهده آتش سوزی به کار می رود. شستی های اعلام حریق معمولاً در دو نوع **فشاری قابل ریست شدن** و **شیشه شکستنی** ساخته می شوند و کاربرد آنها در اعلام حریق دستی است. در هر دو نوع، در حالت عادی، کنتاکت شستی، باز (N.O) است. در نوع شیشه ای شستی تحت فشار قرار دارد و با شکسته شدن شیشه آزاد و کنتاکت بسته می شود.

شستی معمولاً دارای سوئیچی برای ریست کردن (Reset) است تا بعد از استفاده از شستی بتوان دوباره آن را به حالت عادی بازگرداند. شستی تمامی برندهای اعلام حریق دارای یک LED هستند، که در هنگام عملکرد فعال می شوند. اما در سیستم هوشمند، فعال شدن LED می تواند با فرمان پذیری از پنل مرکزی انجام شود.

سیم کشی شستی های اعلام حریق در سیستم های متعارف و آدرس پذیر تقریباً مشابه اند و در هر دو سیستم دو سیم به شستی وارد و دو سیم دیگر از آن خارج می شود.

بحث کنید

شستی‌های اعلام حریق در رنگ‌های مختلف در بازار عرضه می‌شود. درمورد تفاوت این کلیدها تحقیق کنید و نتایج را به بحث بگذارید.

پخش فیلم ۳

معرفی MCP سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

۳- هشداردهنده‌های اعلام حریق (Notification Appliance)

ایجاد هشدار شنیداری و دیداری در زمان ایجاد خطر بر عهده این هشداردهنده‌ها است که در دو نوع کلی آژیرها و فلاشرهای ترکیب آنها وجود دارند. انواع آژیر ساده، آژیر فلاشر، آژیر سخن‌گو و انواع زنگ‌های اعلام حریق و بلندگوهای اعلام خطر برای محیط‌های داخل ساختمان و بیرون ساختمان از دسته‌بندی‌های این قطعه است.

پخش فیلم ۴

معرفی انواع هشداردهنده‌های سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

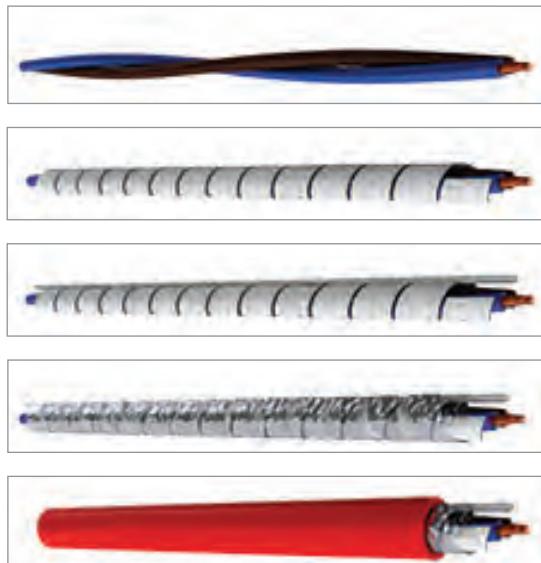

کارکرد صحیح این قطعه شروط زیر را ایجاب می‌نماید:
الف) ۱۵ دسی‌بل (واحد شدت صوت) بیشتر از صدای میانگین محیط
ب) ۵ دسی‌بل بالاتر از بیشترین صدای تولید شده در مدت ۱ دقیقه؛
ج) حداقل سطح صوت ۶۵ دسی‌بل در محیط‌های معمولی و ۷۵ دسی‌بل در اتاق خواب‌ها؛
د) انتخاب آژیر با شدت صوت حداقل ۷۵ دسی‌بل و حداقل ۱۲۰ دسی‌بل؛
ه) ضرورت استفاده از فلاشر در محل‌هایی که افراد ناشناور تردد دارند.

کاتالوگ هشداردهنده را که به صورت QR-CODE قرار گرفته است مطالعه کنید. مشخصات فنی مندرج در کاتالوگ را یادداشت کنید. سپس نتایج را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

فعالیت ۲

۴- کابل سیستم اعلام حریق
کابل سیستم اعلام حریق وظیفه انتقال اطلاعات دریافتی از ورودی ها (آشکارساز یا شستی) به FACP و ارسال اطلاعات از تابلو به خروجی ها (هشداردهنده و خروجی های واسط) را برعهده دارد. کابل ها شامل دو سیم به رنگ های مشکی و قرمز (یا مشکی و آبی) و سیم سومی به عنوان محافظ یا شیلد (برای جلوگیری از نویز) می باشد. کابل ها باید ترجیحاً از نوع مفتول (یا افشار) و مقاوم در برابر گرما و حریق باشند. نحوه ساخت این کابل ها در تصویر مشاهده می کنید. کابل ها معمولاً توکار هستند، در غیر این صورت باید در لوله های فولادی یا داکت های مقاوم در برابر حریق، که به رنگ قرمزاند، به صورت روکار اجرا شوند.

یک کابل معمولی را با کابل مخصوص اعلام حریق مقایسه کرده و تفاوت های آنها را با دوستانتان بررسی نمایید.

فعالیت
کارگاهی ۱

استفاده از اتصالات مفصل بندی و سربندی غیر استاندارد (نوار چسب و...) در اجزای سیستم اعلام حریق اکیداً ممنوع است! همچنین باید از سرسیم در اتصال سیم به ترمینال استفاده شود. در غیر این صورت مسئولیت حوادث آینده به عهده شماست!

توجه کنید

نصب و راه اندازی سیستم اعلام حریق آدرس پذیر دستی

همان طور که قبلاً آموختید، سیستم های دستی صرفاً توسط انسان فرمان می گیرند و فرمان پذیری توسط شستی انجام می شود. البته تمام مراحل طراحی، انتخاب، نصب و راه اندازی سیستم ها توسط استانداردهایی صورت می پذیرد که مختص سیستم اعلام حریق است.

از جمله استانداردهای سیستم های اعلام حریق می توان به UL، EN_54، EVPU، LPCB و NFPA72، NFPA 54 و BS(British Standards) و NFPA(National Fire protection Association) هستند. نام برد که مهم ترین آنها

آیا می دانید

بیش از ۸۵۰ استاندارد در گروه NFPA نگارش شده است. از جمله استاندارد NFPA72 دستورالعمل نصب و راهاندازی عملکرد، بازرگانی، تست، تعمیر و نگهداری سیستم‌های اعلام حریق، تجهیزات هشداردهنده آتش‌سوزی و همچنین استاندارد BS5839 در زمینه طراحی، نصب و استقرار تجهیزات سیستم اعلام حریق است.

پخش فیلم ۵

معرفی استانداردهای طراحی سیستم اعلام حریق

فعالیت
کلاسی ۳

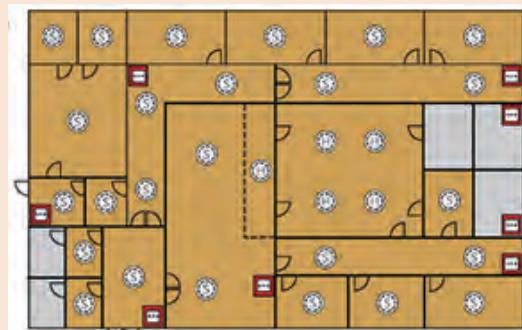
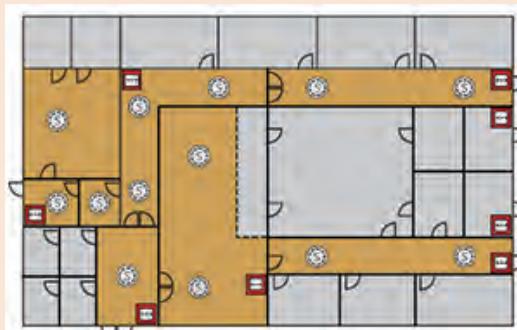
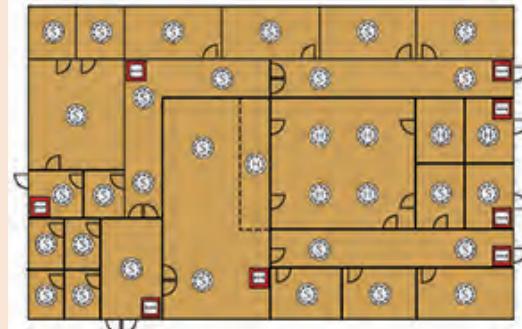
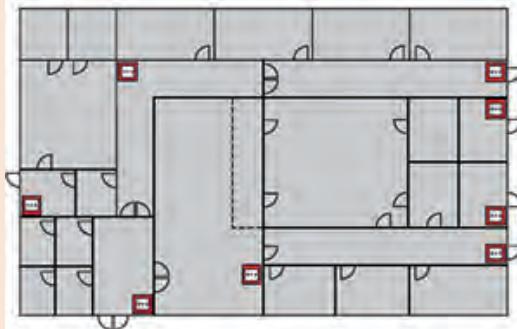
باتوجه به فیلم فوق، جدول زیر را که مشخص‌کننده اهداف استانداردهاست، کامل کنید.

هدف استاندارد	انواع (حرف اختصاری)	نوع سیستم
فقط حفاظت از	M	سیستم ..... (صرفه استفاده از شستی در اعلام حریق)
L۱:	..... LIFE PROTECTION	سیستم ..... (استفاده از آشکارسازها یا ترکیب آنها با شستی)
L۲:		
L۳:		
L۴:		
L۵:		
P۱:	..... PROTECTION PROPERTY	
P۲:		

بحث کنید

با توجه به یافته های خود از اهداف استانداردهای اعلام حریق (جدول فعالیت کلاسی ۳)، مشخص کنید نقشه های زیر براساس کدام استاندارد طراحی شده است؟ (با ذکر دلیل)

تفاوت اصلی در اجرای سیستم متعارف و آدرس پذیر در متصل نمودن قطعات به یکدیگر است. در سیستم متعارف قطعات به صورت سری (شعاعی) به دستگاه مرکزی متصل می شوند، در صورتی که در سیستم آدرس پذیر قطعات به صورت یک حلقة بسته به دستگاه مرکزی متصل می شوند. به این حلقة، لوب (LOOP) گفته می شود.

معرفی استانداردهای نصب و اجرای سیستم اعلام حریق

پخش فیلم ۶

هدف: اجرای سیستم اعلام حریق آدرس پذیر دستی

با توجه به نقشه زیر و طبق مراحل زیر و با کمک هنرآموز خود، سیستم اعلام حریق دستی را نصب، راهاندازی و تست نمایید:

- نقشه اتصالات را رسم نمایید.
- در صورتی که کاتالوگ قطعات موجود است موارد مرتبط را در گزارش کار خود بیاورید.
- داکت را نصب نمایید و کابل را از آن عبور دهید و اتصالات را به تجهیزات متصل نمایید.
- سیستم را راهاندازی و تست نمایید.
- توصیه اکید می‌شود به هیچ وجه از اتصال در کابل (مفصل و...) استفاده نکنید!

همان‌طور که در طول فعالیت‌های این واحد فرا گرفته‌اید، در سیستم‌های دستی چون انسان فرمان‌دهنده است، اگر افراد به هر دلیلی دیر به وجود آتش پی‌برند یا با وسایل موجود نتوانند به موقع حریق را خاموش کنند، حریق به طور وحشت‌ناکی توسعه پیدامی کند! اینجاست که اهمیت سیستم‌های اتوماتیک مشخص می‌گردد.

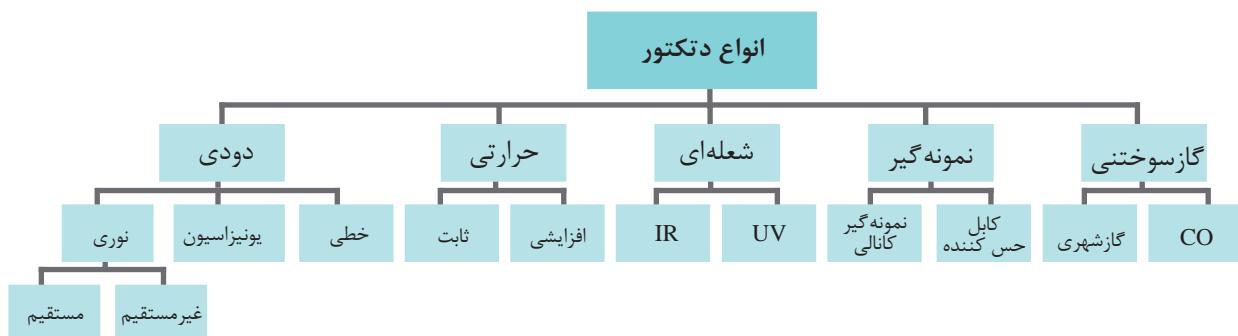
سیستم اعلام حریق آدرس پذیر اتوماتیک

سیستم اعلام حریق اتوماتیک، برخلاف سیستم‌های دستی وابستگی بسیار کمتری به انسان دارد و عملکردش نیز بسیار سریع‌تر و گسترده‌تر است. مثلاً تماس خودکار با آتش‌نشانی محلی، فعال‌سازی خودکار سیستم اطفای حریق، فرمان‌دادن به درهای خروج اضطراری و موارد مشابه همگی می‌تواند به وسیله سیستم‌های اعلام حریق اتوماتیک انجام شود. این سیستم علاوه بر شستی و عملکرد دستی، تابع آشکارسازهاست تا بتواند به صورت خودکار و بدون فرمان انسان حریق را تشخیص دهد.

آشکارسازهای اعلام حریق آدرس پذیر اتوماتیک

آتش با دود، حرارت، شعله و نورهای مادون قرمز و ماوراء بنفش همراه است. هدف از آشکارسازهای اتوماتیک، شناسایی آتش با حس کردن یک یا ترکیبی از مراحل فوق و تبدیل آن به سیگнал‌های الکتریکی و ایجاد آلام است. برهمین اساس آشکارسازها (دتكتورها) در ۳ گروه اصلی حساس به دود، حرارت و شعله قرار می‌گیرند.

البته می‌توان با حس کردن گازهای موجود در هوا نیز تا حد بسیار زیاد، از انفجار یا حریق پیشگیری کرد. نمودار صفحه بعد انواع آشکارساز (دتكتور) را نمایش می‌دهد.

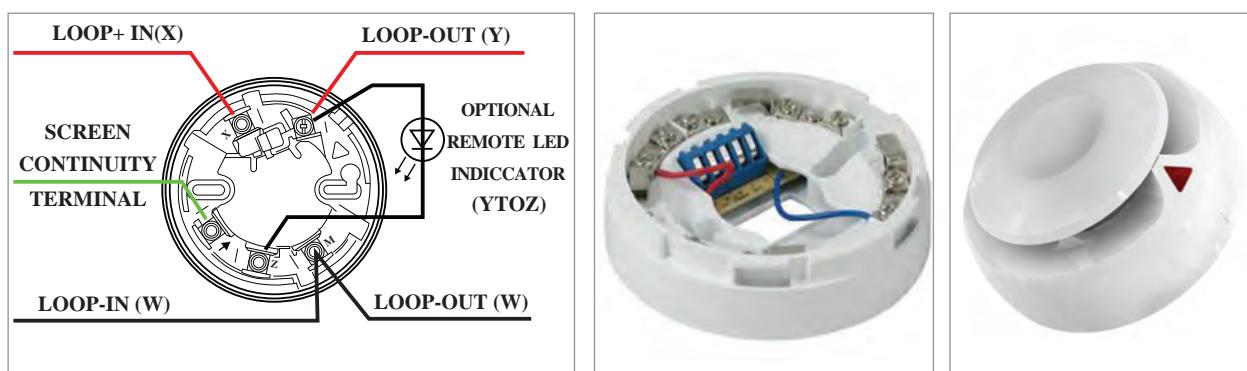
۱- آشکارساز دودی (Smoke Detectors)

آیا می دانید

مولکول های دود از قطر ۵۰۰۰۵ میکرومتر شروع و تا ۱۰ میکرومتر ادامه دارند. مولکول های بیش از ۱۰ میکرومتر از حیطه دود خارج و در دسته بندی گرد و غبار، پودرها و مولکول های ریز دیگر قرار می گیرند. دود با قطر بین ۱۰۰۰۵ میکرومتر تا ۱۰ میکرومتر با دتکتور های معمولی و ریزتر با دتکتور های خاص (مثل دتکتور لیزری (HSSD)) تشخیص داده می شوند.

دتکتور دودی توسط یک دیود مادون قرمز وجود دود در هوا را تشخیص می دهد و در زمان مناسب به کنترل پنل اعلام می کند. آشکارساز های دودی خود به دو دسته عمده تقسیم می شوند: آشکارساز دودی نوع یونیزاسیون و آشکارساز دودی نوع فتووالکتریک. آشکارساز های دودی یونیزاسیون در مرحله اولیه تولید آتش (دود قابل رویت) عمل می کنند، در حالی که آشکارساز های دودی فتووالکتریک در مرحله دوم تولید آتش (دود قابل رویت) عمل خواهند کرد. اساس کار دتکتور های دود آدرس پذیر همانند دتکتور های متعارف می باشد، با این تفاوت که دارای ویژگی های منحصر به فردی همچون تعیین شب و روز برای دتکتور، تعیین میزان حساسیت دتکتور و مکان دقیق حریق است.

ترجمه
کنید

The first automatic electric fire alarm was patented in 1890 by Francis Robbins Upton, an associate of Thomas Edison. George Andrew Darby patented the first European electrical heat detector in 1902 in Birmingham, England. The photoelectric (optical) smoke detector was invented by Donald Steele and Robert Emmark of Electro Signal Lab and patented in 1972.

An addressable system gives each detector an individual number, or address. Addressable systems allow the exact location of an alarm to be plotted on the FACP mid1980.

پخش فیلم ۷

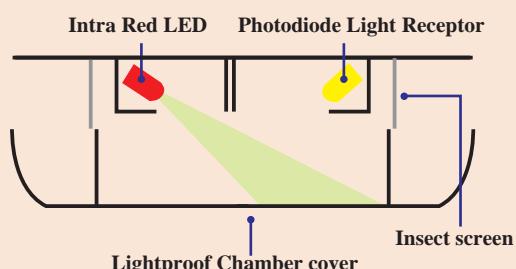
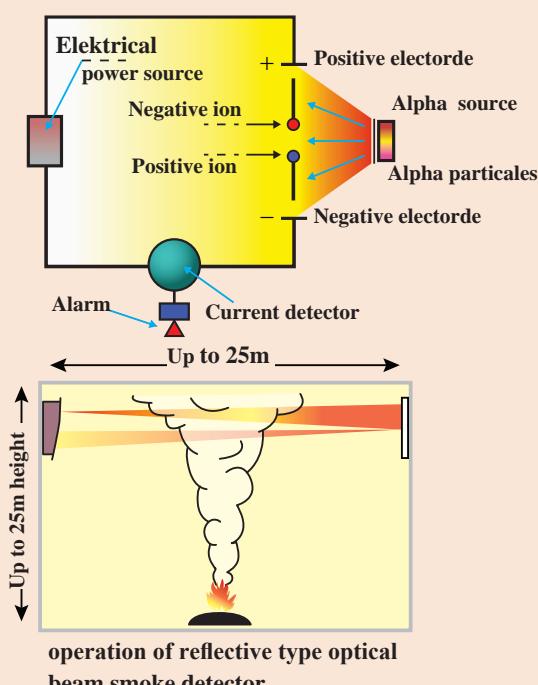
فعالیت
کلاسی ۴

معرفی دتکتور دود سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

با توجه به فیلم مشاهده شده با ذکر دلیل نوع دتکتور تصاویر زیر را مشخص نمایید.

operation of reflective type optical beam smoke detector

فعالیت ۳

کاتالوگ دتکتور دود را که به صورت QR-CODE قرار گرفته است مطالعه کنید. مشخصات فنی مندرج در کاتالوگ را یادداشت کنید. سپس نتایج را با دوستان به اشتراک بگذارید.

بحث کنید

به نظر شما مزایا و معایب دتکتورهای دودی (نوری، یونیزاسیون، خطی) چیست؟ (با ذکر دلیل)

نکته زیست
محیطی

دکتور دودی یونیزاسیون به دلیل داشتن پرتوهای رادیواکتیو (آمریسیوم) دارای مضراتی است. در استفاده از آن یا دور اندختن آن (به دلیل نداشتن عمر دائمی) احتیاط کنید!

آیامی دانید

شعله ستونی از گاز است که تولید روشنایی و گرما می کند. شعله برخی مواد (مانند هیدروژن) ممکن است توسط چشم غیر مسلح دیده شود. آشکارساز شعله به حضور انرژی تشعشعی قابل دید با چشم انسان (حدود ۴۰۰۰ تا ۷۷۰۰ آنگستروم) یا خارج از گسترده دید انسانی نیز پاسخ می دهد (پایین تر از ۴۰۰۰ آنگستروم یا بالاتر از ۷۷۰۰ آنگستروم).

به محض تولید گازهای داغ ناشی از آتش سوزی، انرژی تشعشعی به یکی از آشکال نور مرئی یا نور UV تولید می شود. دکتورهای شعله ای طراحی شده اند که در برابر این تشعشعات واکنش نشان می دهند. این نوع دکتورها در فضاهایی که فرآیند حاصل از سوخت آنها با شعله آغاز شود (مانند انبارالکل و مواد فرآر، پمپ بنزین ها و فضاهای با حساسیت بالا) مورد استفاده قرار می گیرد.

پخش فیلم ۸

معرفی دکتور شعله ای سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

فعالیت ۴

کاتالوگ دکتور شعله ای را که به صورت QR CODE قرار گرفته است مطالعه کنید. مشخصات فنی مندرج در کاتالوگ را یادداشت کنید. سپس نتایج را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

بحث کنید

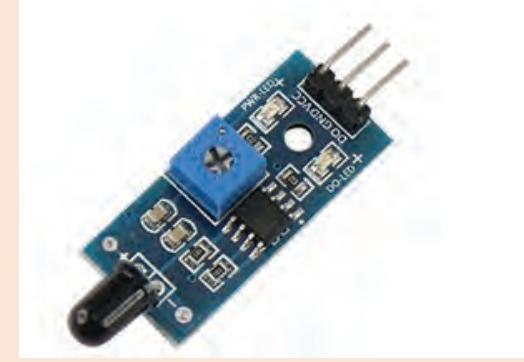

به نظر شما مزايا و معایب دکتورهای شعله ای چیست؟ (با ذکر دلیل)

آیا می دانید

برای تشخیص وجود شعله در فاصله کوتاه می توان از این سنسور تشخیص شعله استفاده کرد، که در واقع از تراشه LM393 استفاده کرده و توانایی تشخیص امواج مادون قرمز (IR) را دارد.

پخش فیلم ۹

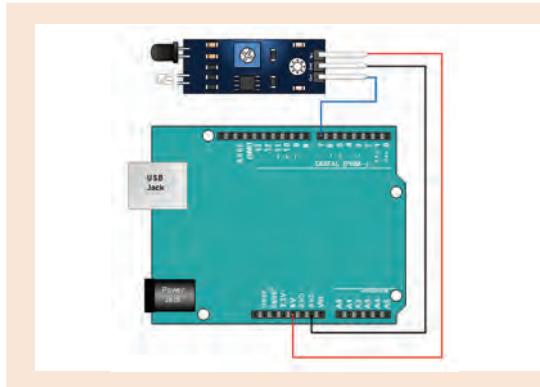

معرفی ماژول تشخیص شعله و راه اندازی توسط آردوینو

پروژه ۱

مدار زیر را بیندید و با کمک هنرآموز خود آن را تست نمایید.

۳- آشکارساز حرارتی (Heat Detector)

آخرین اثر آتش، حرارت است. به همین علت است که آشکارسازهای حرارتی دارای حساسیت پایین تری هستند. این آشکارسازها خود به دو دسته «درجه حرارت ثابت» و «حساس به نرخ افزایش درجه حرارت» تقسیم می شوند. البته نوع دیگری هم وجود دارد که ترکیبی از هر دو حالت فوق است.

آشکارساز حرارتی ثابت^۱ به دمای اطراف یک نقطه خاص پاسخ می دهد. به عبارت دیگر این نوع دتکتور به افزایش مقدار مشخصی از دما در یک مکان مشخص در محیط، واکنش نشان می دهد. همچنین می تواند نوع دمای ثابت را نیز داشته باشد. (دمای حدود ۵۷ تا ۶۵ درجه)

آشکارسازهای حرارتی افزایشی^۲ به افزایش سریع دمای هوای اطراف واکنش نشان می دهد ولی به افزایش عادی دمای هوای ناشی از سیستم های گرم کننده و نور خورشید واکنش نشان نمی دهنند. دتکتور ترکیبی^۳، ترکیبی از دو نوع قبل است که در یک قطعه به بازار عرضه شده است.

۱- Fix Temperature
۲- Rate Of Raise
۳- Combo

به طور کلی، فناوری ساخت آشکارسازهای حرارتی در چهار نوع الکترومکانیکی (بیمتالی)، اپتومکانیکی (کابل فیبرنوری)، الکترو پنوماتیکی (فسارهوا)، الکترونیکی (ترمیستوری) خلاصه می شود. این دتکتورها برای واکنش به آتش سوزی های سریع و جهت استفاده در مکان هایی که اعلام خطرهای ناخواسته از آشکارسازهای دودی به علت آلودگی هوا پیش می آید، به کار می روند.

با اینکه آشکارسازهای حرارتی به عنوان یکی از عناصر اعلام حریق بسیار قابل اطمینان هستند ولی نمی توان آنها را از عوامل تجهیز حفاظت از جان دانست. پس می توان نتیجه گرفت، با توجه به اینکه این آشکارسازها کمتر از آشکارسازهای دودی حساس اند، نباید در جاهایی که آتش ضعیفی می تواند سبب خسارات زیاد شود به کار گرفته شوند.

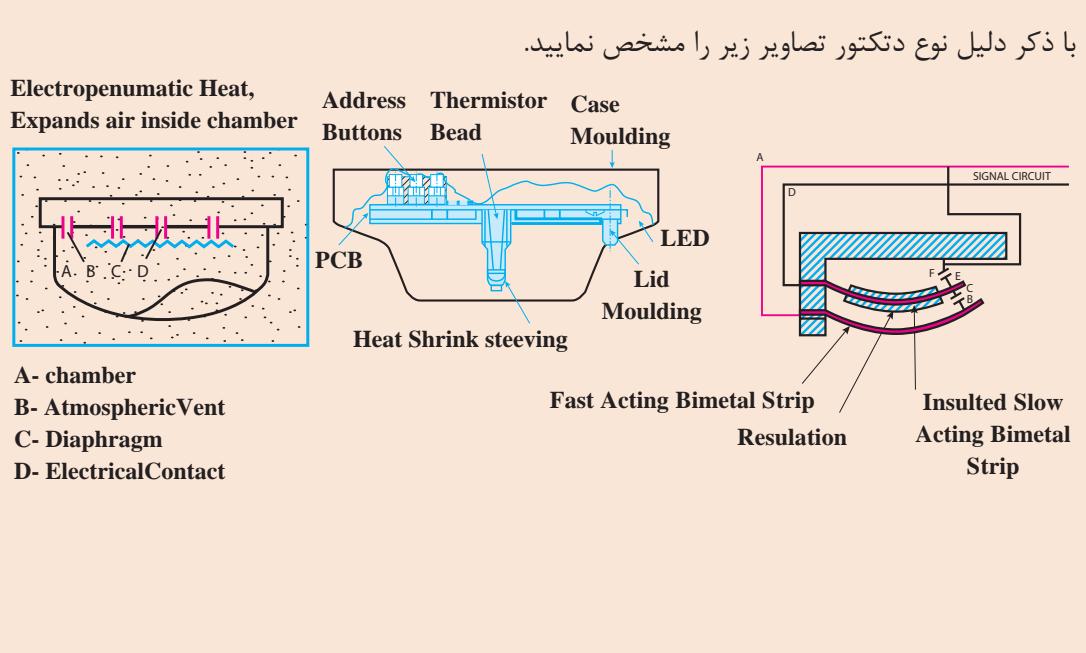
کاتالوگ دتکتور شعله ای را که به صورت QR-CODE قرار گرفته است مطالعه کنید. مشخصات فنی مندرج در کاتالوگ را یادداشت کنید. سپس نتایج را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

فعالیت ۵

معرفی دتکتور حرارتی سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

پخش فیلم ۱۰

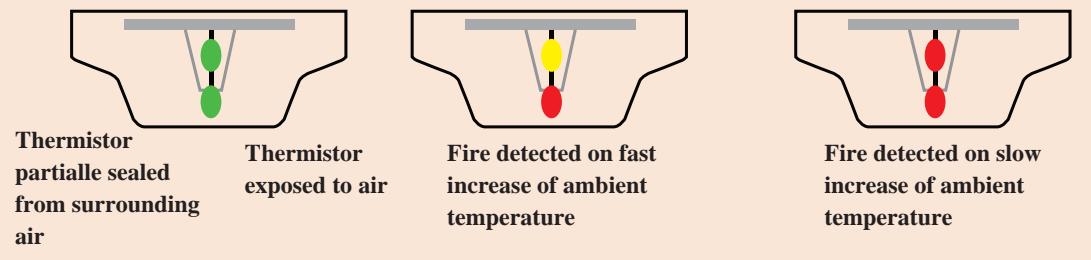
فعالیت ۵
کلاسی

بحث کنید

باتوجه به فیلم مشاهده شده علاوه بر ترجمه، نحوه عملکرد و نوع دتکتور شکل زیر را با ذکر دلیل بیان کنید. یافته‌های خود را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

بحث کنید

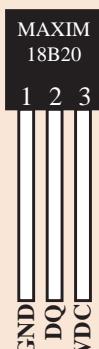

به نظر شما مزایا و معایب دتکتورهای حرارتی چیست؟ (با ذکر دلیل)

آیامی دانید

DS18B20 یک سنسور دمای دیجیتال با دقت بالا و محدوده اندازه‌گیری از -55 تا +125 درجه سانتی‌گراد است و برقراری ارتباط با آن از طریق یک پایه انجام می‌شود. هر کدام از این سنسورها با یک شماره سریال خاص در بازار عرضه می‌شوند، بنابراین استفاده هم زمان از چند سنسور DS18B20 و تشخیص اینکه داده‌های دریافت شده به کدام سنسور مربوط می‌شود، امکان‌پذیر است.

بخش فیلم ۱۱

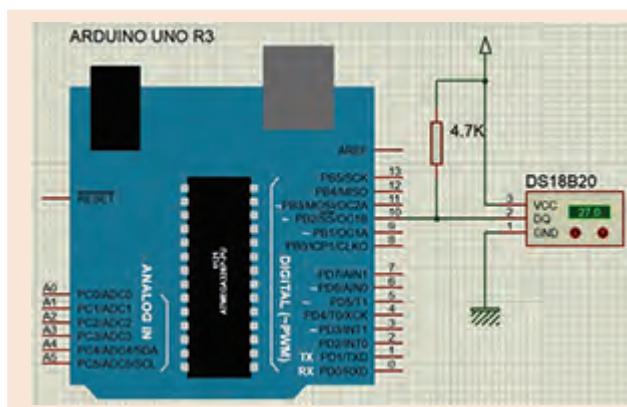

معرفی حسگر حرارت دیجیتال DS18B20 و راهاندازی توسط آردوینو

پروژه ۲

مدار شکل رویه‌رو را بیندید و مقادیر خوانده شده توسط حسگر DS18B20 را در نمایشگر سریال مشاهده کنید.

۴- آشکارسازهای گاز

آشکارسازهای گازی برای تشخیص انواع گازهای سمی و قابل اشتعال به کار می روند. در صورتی که میزان گاز موجود در هوا از میزان پیش فرض تعیین شده برای دستگاه بالاتر رود، هشدار دهنده نشت گاز به کنترل پنل اعلام خطر می کند. این آشکارسازها انواع مختلفی دارند و مهم ترین آنها عبارت اند از:

I. **تشخیص دهنده گازهای سوختنی و قابل انفجار (Combustible Flammable):** بیشتر این نوع دتکتورها از دو قسمت فرستنده (Transmitter) و حسگر (Sensor) تشکیل شده اند. و از آنها برای تشخیص نشتی گاز (گاز شهری یا CNG یا LPG) و اعلام خطر قبل از وجود آمدن حریق، استفاده می شود. اساس کار و تشخیص گاز برخی از آنها از طریق بوی گاز است و به صورت دیواری یا سقفی نصب می شوند. همچنانی برخی از انواع این دتکتورها قادرند در صورت کشف نشتی گاز، به شیر بر قی فرمان دهند و مسیر گاز را قطع کنند.

II. **تشخیص دهنده گاز منو اکسید کربن (CO)**

آیا می دانید

گاز CO در اثر ناقص سوختن اجسام به وجود می آید؛ گازی که سبک، بی رنگ، بی بو و بسیار خطرناک است، به نحوی که (PPM) (Particle Per Million) ۲۰۰ آن در مدت کمتر از یک ساعت، یک شخص بالغ را خفه می کند! از طرف دیگر تحقیقات انجام شده نشان می دهد تمامی حریق های خانگی گاز CO تولید می کنند. بنابراین جایگزینی دتکتور CO با دتکتور دودی امری معقول به نظر می رسد (حتی این جایگزینی پیشنهاد استاندارد UL ۷۵۰ نیز هست).

اساس کار بیشتر این آشکارسازها شبیه یک سنسور الکتروشیمیایی است. یعنی دارای محلول الکترولیت و دو صفحه آند و کاتد است. هنگام تشخیص گاز CO یک واکنش شیمیایی رخ می دهد، CO جذب حسگر می شود و در نهایت جریان الکتریکی تولید می گردد (تنظیم مقدار این جریان، عامل اصلی در اعلام حریق و به صدا در آمدن آژیر خطر است).

دتکتور آدرس پذیر CO

دتکتور آدرس پذیر گازی

آیا می دانید

سنسورهای تشخیص دود و گاز سری MQ، نسبت به طیف گسترده‌ای از گازها حساس‌اند و در خانه و برای دمای اتاق، قابل استفاده‌اند. سنسور گاز MQ-9 نسبت به کربن مونواکسید، متان و LPG دارای حساسیت بالاست و از آن می‌توان برای تشخیص گازهای شامل CO و گازهای قابل احتراق استفاده کرد.

پخش فیلم ۱۲

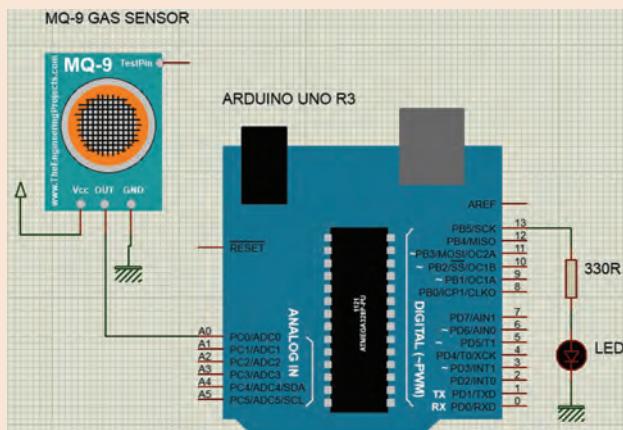

معرفی مژول سنسور گاز و MQ و راه اندازی توسط آردوینو

پروژه ۳۵

مدار شکل روبرو را ببینید، با این مدار و برنامه نوشته شده در صورتی که غلظت گاز به حد معینی بررسد LED روشن خواهد شد.

۵- آشکارسازهای خاص

علاوه بر آشکارسازهایی که تا حال فرا گرفته‌اید، آشکارسازهایی نیز با اهداف خاص طراحی و تولید شده‌اند که از جمله آنها می‌توان به آشکارسازهای نمونه‌گیر، دتکتور کابلی یا دتکتور حرارتی خطی (LHD) و آشکارسازهای ویدئویی (VFD)، اشاره نمود.

پخش فیلم ۱۳

معرفی آشکارسازهای خاص سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

جدول زیر آشکارسازهای خاص را نشان می دهد، با توجه به فیلمی که مشاهده نمودید آن را کامل کنید.

تصویر آشکارساز	نام آشکارساز	وظیفه(عملکرد)
 	.....	.....
 	.....	.....

در مورد دتکتورهای پیشرفته همچون دتکتورهای لیزری و فیبرنوری تحقیق کرده و نتایج به دست آمده را با دوستان خود به اشتراک بگذارید.

نصب سیستم اعلام حریق آدرس پذیر اتوماتیک

نصب سیستم‌های اتوماتیک با نصب سیستم‌های دستی زیاد متفاوت نیست. مهم‌ترین تفاوت نصب این سیستم‌ها در کددھی دتکتورها و تعیین شرایط خاص هر یک از آنهاست.

آموزش نصب تجهیزات سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

پخش فیلم ۱۴

فعالیت
کارگاهی ۳

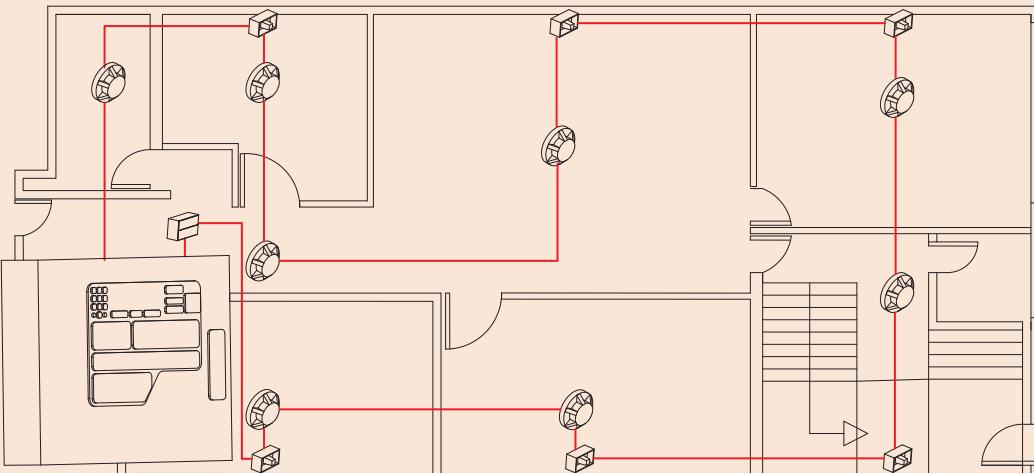
هدف: اجرای سیستم اعلام حریق آدرس پذیر اتوماتیک

با توجه به نقشه زیر و طبق مراحل آن و با کمک هنرآموز خود سیستم اعلام حریق اتوماتیک را نصب، راهاندازی و تست نمایید:

نقشه اتصالات رارسم نمایید.

- در صورتی که کاتالوگ قطعات موجود است موارد مرتبط را در گزارش کار خود بیاورید.
- داکت را نصب کنید و کابل را از آن عبور دهید، سپس اتصالات را به تجهیزات متصل نمایید.
- سیستم را راهاندازی و تست نمایید.

توصیه می‌شود به هیچ وجه از اتصال در کابل (مفصل و...) استفاده نکنید!

فعالیت
کارگاهی ۴

فعالیت کارگاهی قبل را با لوله فولادی مجدداً تکرار نمایید.

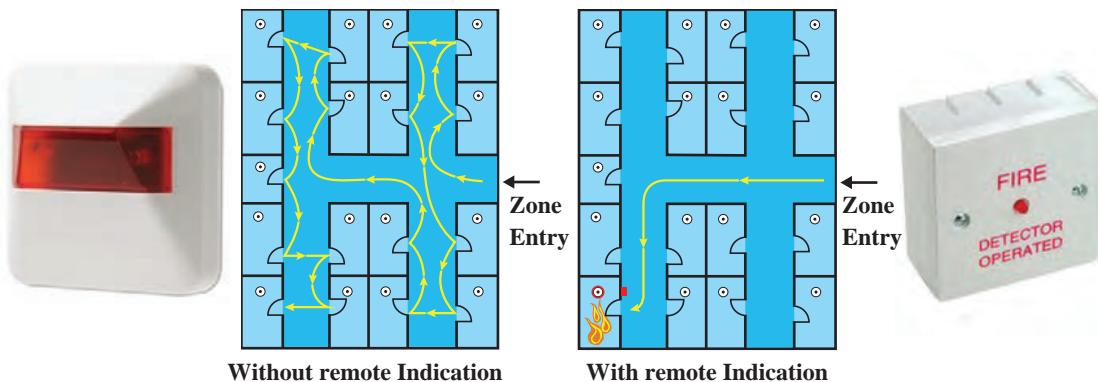
تجهیزات جانبی سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

علاوه بر تجهیزاتی که تا حال فرا گرفته اید، تجهیزات دیگری نیز ممکن است در سیستم اعلام حریق مورد استفاده قرار گیرند که مهم ترین آنها عبارت اند از:

I. ریموت اندیکاتور (remote indicator)

چراغی است دارای دیود نورانی، که مطابق استانداردهای معترض و با رنگ مشخص جهت آگاهی و سهولت در شناسایی و دسترسی محیط حفاظت شده مورد استفاده قرار می گیرد.

این تجهیز باید در مجاورت یا در بالای در ورودی هر بخش حفاظت شده نصب شود (نیاز به تعدد آن در یک فضای مشخص شده مثل تعدد آن در یک واحد مسکونی نیست). حداکثر فاصله مجاز برای یافتن و روئیت چراغ نشانگر حریق، از نقطه شروع منطقه توسط شخص باید 60 متر باشد. این تجهیز بین هر دو سیستم متعارف و آدرس پذیر مشترک می باشد. تأثیر این وسیله را در نقشه زیر ملاحظه کنید.

II. تلفن کننده (Auto Dialer)

پس از تشخیص حریق توسط سیستم، لازم است به آتش نشانی یا به افراد دیگر اطلاع رسانی گردد. این وظیفه را تلفن کننده برعهده دارد. در سیستم های آدرس پذیر جهت این تجهیز رله هایی تعییه شده است. این تجهیز نیز بین سیستم های متعارف و آدرس پذیر و اعلام سرقت مشترک است.

III. تغذیه اضطراری

پس از قطع برق سیستم (به هر دلیلی) باید تغذیه اضطراری وارد مدار شود. ابتدا باید یوپی اس (UPS) تغذیه مدار را تأمین کند. و در غیر این صورت باید از باتری های داخلی سیستم استفاده شود. جهت این کار نیاز به یک یا دو باتری 12 ولت (باتوجه به کاتالوگ پنل) نیاز است. این تغذیه بین هر دو سیستم متعارف و آدرس پذیر مشترک است.

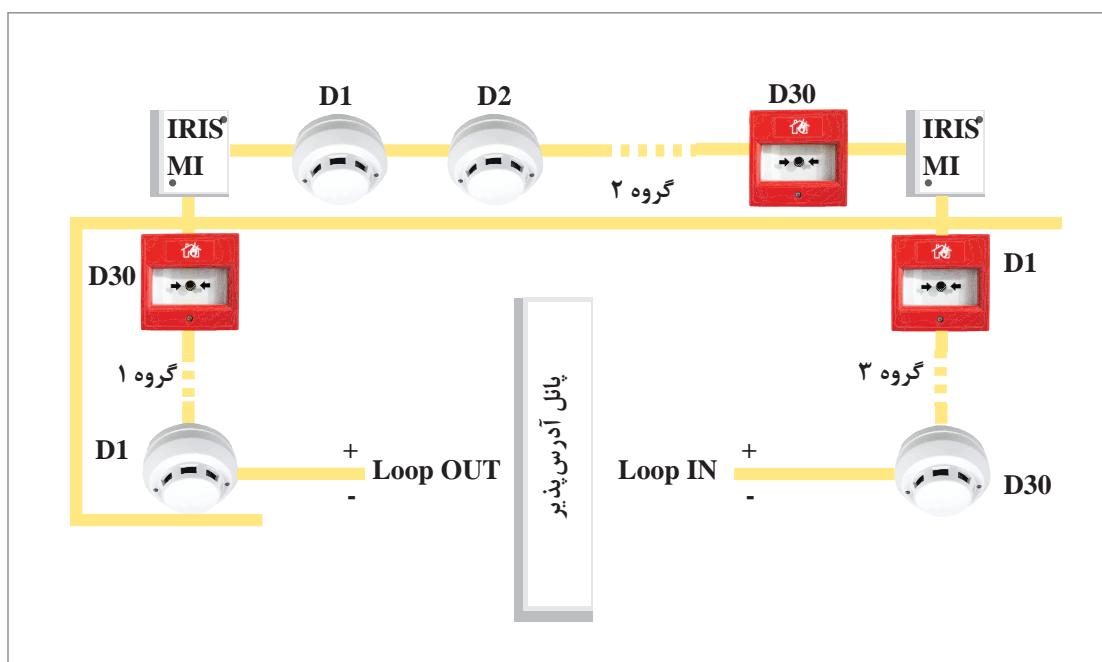
IV. تکرارکننده (Repeater)

در مواقعي که تكرار علائم اعلام حريق در مكان های غير از محل تابلوی اصلی موردنیاز باشد از تکرارکننده ها استفاده می شود. تکرارکننده نشانگر (مشابه تابلوی اصلی) می باشد و به ترمینال های تابلوی کنترل مرکزي وصل می شود و بين هر دو سیستم اعلام حريق نیز مشترک است.

V. ماژول های سیستم آدرس پذیر (Modules)

برخی ماژول ها مختص سیستم آدرس پذیراند، از جمله:

(الف) ایزولاتور (Isolator): از آنجا که در يك لوپ آدرس پذیر تعداد ۲۵۰ قطعه (دتكتور + شستي + آثير) قرار می گيرد، لذا در صورت قطع شدن كابل ارتباطي يا بروز مشكل در يك از قطعات داخل لوپ، ممکن است ارتباط بسياري از قطعات با تابلوی اعلام حريق قطع گردد. برای حل اين مشكل عموماً مابين هر ۲۰ الی ۲۵ قطعه آدرس پذير يك ماژول ایزولاتور تجهيزات داخل يك لوپ را به گروه های کوچک تر تقسیم می کند و در صورت بروز مشكل، يك گروه از تجهيزات که مابين دو ایزولاتور قرار دارند، از لوپ خارج می شوند و ایزوله می گرند و بقیه تجهيزات لوپ ارتباط خود را با پانل اعلام حريق حفظ می کنند. برخی از تجهيزات اعلام حريق آدرس پذير ایزولاتور داخلی دارند و شما می توانيد به جای استفاده از ماژول ایزولاتور به صورت جداگانه از ایزولاتور داخلی تجهيزات استفاده نمایيد. لازم به ذكر است که ماژول ایزولاتور نيازی به آدرس دهی ندارد.

ب) مژول های رابط (Interface Module): این مژول برای ایجاد ارتباط و شناسایی اجزای قابل آدرس دهی سیستم به کار می رود. از کنکات های آن جهت فعال شدن سیستم اطفای حریق، سیستم فراخوان آسانسور، توقف دهنده و ارتباط با پانل های دیگر استفاده می شود.

ج) بُرد میانجی شبکه: به کمک برد های میانجی یا کارت های شبکه می توان چندین تابلوی کنترل مرکزی اعلام حریق را به هم مرتبط نمود.

د) بُرد میانجی سریال: این کارت الکترونیکی در تابلوی کنترل مرکزی قرار می گیرد و می تواند از طریق درگاه سریال بین تابلوی کنترل مرکزی و تجهیزات خارجی دیگر، مانند پرینتر و سیستم مدیریت ساختمان (BMS) ارتباط برقرار کند.

فعالیت
کارگاهی ۵

در صورت وجود تجهیزات جانبی که فرا گرفتید فعالیت کارگاهی قبل را با وجود تجهیزات جانبی مجدد تکرار نمایید.

طراحی، نصب، راه اندازی و نگهداری سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

طراحی سیستم اعلام حریق یا براساس تجربه فردی یا توسط نرم افزارهای مربوطه انجام می شود. نرم افزارهای اعلام حریق در سه زمینه طراحی، راه اندازی و مانیتورینگ در بازار عرضه می شود. همان طور که قبلاً هم گفته شد، نصب تجهیزات اعلام حریق براساس چندین استاندارد صورت می گیرد. دقت شود که ترکیب چند استاندارد با یکدیگر جهت طراحی، نصب و راه اندازی این سیستم قابل قبول نیست.

معرفی نرم افزار سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

پخش فیلم ۱۵

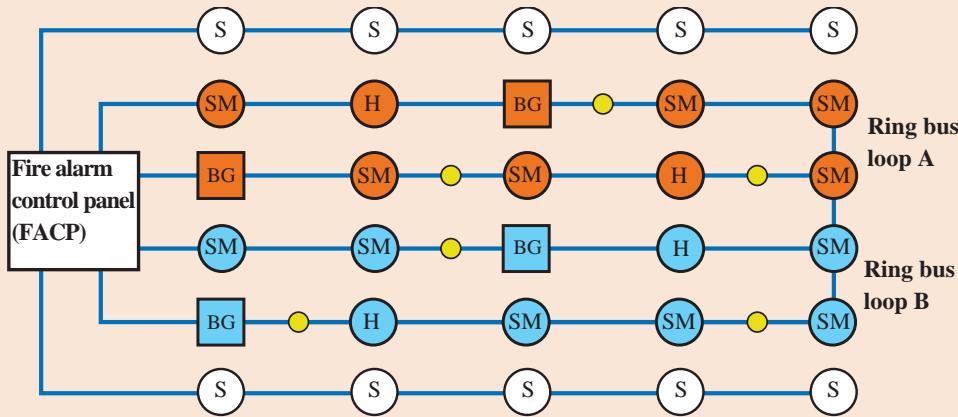
با توجه به یادگیری نرم افزار فوق، پروژه ای را به کمک هنرآموز خود طراحی و ارزیابی نمایید.

پروژه ۴۵

با توجه به یافته‌های خود، اجزای سیستم آدرس پذیر زیر را تشخیص دهید و وظیفه هر تجهیز را مشخص کنید.

مشاهدات نشان می‌دهد بسیاری از ساختمان‌های مجهر به سیستم اعلام حریق، در آتش سوخته‌اند و هشداری دیده یا شنیده نشده است! به نظر شما چه دلایلی باعث شده است سیستم اعلام حریق کارایی نداشته باشد؟ نتایج را با دوستانتان به اشتراک بگذارید.

نصب یک سیستم اعلام حریق، شرط لازم جهت پیشگیری از گسترش آتش‌سوزی است. اما شرط کافی نیست! تعمیر و نگهداری سیستم اعلام حریق، با توجه به حساسیت تجهیزات و وظیفه سنگین این تجهیزات در حفاظت از جان و مال افراد، اجتناب ناپذیر است. سرویس و نگهداری دوره‌ای باید بر روی آنها انجام شود تا این اطمینان حاصل گردد که سیستم به درستی در حال کار است. در سیستم‌های آدرس پذیر و هوشمند، برخلاف نوع متعارف، نوع ساختمان داخلی تجهیزات، به‌گونه‌ای است که به امر نگهداری کمک می‌نمایند. در این سیستم، آلام‌های مربوط به کشیفی دتکتورها، عمل نکردن عملکرد شستی، آژیر و مازول‌های واسطه، به موقع انجام می‌پذیرد و باعث مانیتورینگ دائمی (Monitoring) وضعیت هر دتکتور می‌شود. ضمناً در هر لحظه تمامی حالات، قابل مشاهده و ثبت است. این تست و عیوب‌یابی شامل تست‌های حساسیت، هفتگی، ماهیانه و سالیانه است. تصاویر زیر نمونه‌هایی از این تست‌ها را نشان می‌دهد.

توجه کنید

اکثر تجهیزات، همچون باتری و دتکتورها تاریخ انقضاء دارند! استفاده از آنها پس از منقضی شدن امری بسیار خطرناک و جبران ناپذیر است!

پژوهش
کنید

کاتالوگ تجهیزات ارائه شده را مطالعه کرده و تاریخ انقضاء و نحوه تست و نگهداری آنها را بررسی کنید.

نتایج خود را با دوستانتان به اشتراک بگذارید؟

پروژه ۵

با توجه به یافته های خود در این واحد و به کمک کتاب همراه هنرآموز طراحی پروژه زیر را انجام دهید:

بر طبق استاندارد NFPA در یک سالن 27×11 متر حداقل چند عدد دتکتور دود نیاز است؟

(راهنمایی: قطر دایره 13 متر و مربع 9×9 متر)

پروژه ۶

هدف: طراحی سیستم اعلام حریق توسط برد آردوینو

در این پروژه از مازول های شعله، گاز، دما، کیبرد، LCD، SIM900 و برد آردوینو استفاده شده است.

- در ابتدا شماره تلفن مورد نظر توسط کیبرد به آردوینو معرفی و در حافظه آن ذخیره می شود.
- سپس در صورتی که هر کدام از مازول ها حریق را تشخیص دهد، بلا فاصله پیامکی به معنای اعلام هشدار برای شماره معرفی شده و ارسال می گردد.

پژوهش
کنید

به نظر شما آیا می توان حریق را بعد از ردیابی خاموش کرد؟ برای این کار به چه سیستمی نیاز است؟ در مورد عملکرد این گونه سیستم ها و نحوه اتصال آن به سیستم اعلام حریق و خانه هوشمند تحقیق کنید.

ارزشیابی شایستگی سیستم اعلام حریق آدرس پذیر

شرح کار:

- شناخت اجزای سیستم اعلام حریق آدرس پذیر و نحوه استفاده از آنها در فضاهای و شرایط مختلف
- مطالعه برچسب و کاتالوگ پنل و دتکتور و تجهیزات مربوطه سیستم
- سیم کشی سیستم و نصب طبق استانداردها
- تست، آزمایش و گزارش گیری از سیستم

استاندارد عملکرد:

سیم کشی اصولی و با رعایت فواصل و رعایت شرایط دتکتور و پنل با مطالعه کاتالوگ

شاخص ها:

- مطالعه کاتالوگ و شناخت پارامترهای مهم نصب تجهیزات
- رعایت نحوه سیم بندی دتکتورها و تجهیزات دیگر
- برنامه ریزی دقیق پنل با توجه به خواست هنرآموز

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: ۱ کارگاه و میز استاندارد ۲ نور یکنواخت با شدت 400 لوکس ; ۳ تهویه استاندارد و دمای $3 \pm 20^{\circ}\text{C}$ ؛ ۴ وسایل ایمنی استاندارد

ابزار و تجهیزات: ابزار و وسایل مورد نیاز استاندارد - تجهیزات مورد نیاز سیستم اعلام حریق آدرس پذیر - کالیبل مخصوص حریق

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	کاتالوگ خوانی	۱	
۲	سیم کشی پنل و تجهیزات دیگر	۲	
۳	تنظیمات پنل	۲	
۴	تست و آزمایش عملکرد صحیح قطعات	۱	
شاخصهای غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش:		۲	
۱ رعایت قواعد و اصول در مراحل کار و کار تیمی		۲	
۲ رعایت دقت و نظم (ویژگی شخصیتی)		۲	
۳ مستندسازی		۲	
میانگین نمرات * :			

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ است.